

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Katedra lesní těžby



Přezimovací obůrky pro jelení zvěř

na území VIS s.p. Horní Planá

a Národního Parku Šumava

Bakalářská práce

Autor: Pavel Vitha

Vedoucí práce: Ing. Jaroslav Tománek Ph.D.

2015

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra lesní těžby

Fakulta lesnická a dřevařská

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Pavel Vitha

Provoz a řízení myslivosti

Název práce

Přezimovací obůrky na území VLS Boletice a NP Šumava

Název anglicky

Overwintering game preserves in area of forest district Boletice and National park Šumava

Cíle práce

Přezimovací obůrky jsou nástrojem vlastníka lesa pro omezení škod způsobených zvěří na lesních porostech v zimním období. Cílem práce je popsat stavby a zařízení budované v přezimovacích obůrkách.

Metodika

V rešeršní části student popíše smysl výstavby přezimovacích obůrek, pravidla pro výběr lokality a dále jednotlivá zařízení, která jsou v přezimovacích obůrkách vybudována. V praktické části student provede terénní průzkum a evidenci vybavení vybraných přezimovacích obůrek na území VLS Boletice a NP Šumava.

Doporučený rozsah práce

cca 50 stran + přílohy

Klíčová slova

přezimovací obůrky, myslivecké stavby, myslivecká zařízení

Doporučené zdroje informací

- HANÁK, Karel. Stavby pro plnění funkcí lesa. Praha: Informační centrum ČKAIT, 2008, 300 s. Technická knihnice (ČKAIT). ISBN 978-80-87093-76-4.
- MENZEL, Kurt. Chování, chov a lov jelení zvěře. Líbeznice: Víkend, 2011, 196 s. ISBN 978-80-7433-038-4.
- MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ. Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství České republiky v roce 2012. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2013. ISBN 978-80-7434-112-0.
- RAHN, Jörg. Práce v honitbě: péče o honitbu, myslivecká zařízení, pracovní nářadí. Praha: Grada, 2008, 127 s. Myslivost v praxi. ISBN 978-80-247-2568-0.
- SCHMID, Anton. Posedy: návody pro stavbu, výkresy, konstrukce, fotografie modelů. Praha: Grada, 2006, 127 s. Myslivost v praxi. ISBN 80-247-1531-7.
- Typizační směrnice. Obory pro chov spárkaté zvěře. Brandýs nad Labem: Lesprojekt, 1988.
- WANDEL, Gerold. Myslivecká zařízení v honitbách svépomocí. Praha: Grada, 2007, 296 s. ISBN 978-80-247-2050-0.
-

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

Ing. Jaroslav Tománek, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 4. 4. 2014

doc. Ing. Alois Skoupý, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 9. 8. 2014

prof. Ing. Marek Turčáni, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 16. 04. 2015

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma: Přezimovací obůrky pro jelení zvěř vypracoval samostatně pod vedením Ing. Jaroslava Tománka Ph.D. a použil jen prameny, které uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Jsem si vědom že zveřejněním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 SB. o vysokých školách v platném znění, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby.“

V Českých Budějovicích dne.....

Abstrakt

Tato práce je zaměřena na popis přezimovacích obůrek a jejich jednotlivých zařízení na území Vojenského výcvikového prostoru Boletice a Národního parku Šumava. Cílem přezimovacích obůrek je snaha o snížení škod na lesních porostech, způsobených nepřiměřeně vysokými stavy jelen evropského (*Cervus elaphus*). První přezimovací obůrky byly na území Národního parku Šumava postaveny v roce 1999. Nyní poskytují účinnou ochranu lesních porostů a zároveň nabízejí možnost pozorování jelení zvěře pro veřejnost.

Klíčová slova:

Přezimovací obůrka, jelení zvěř, Národní park Šumava,
Vojenské lesy a statky Horní Planá

Abstract

This work is focused on the description of overwintering game preserves and their individual facilities of forest district Boletice and National park Šumava. The aim of overwintering game preserves is an effort to reduce damage to forests caused by disproportionately high number of red deer (*Cervus elaphus*). The first overwintering game preserves in the National park Šumava were built in 1999. Now they provide effective forest protection and also offer the possibility for public to observe deer game.

Key words:

Winter game preserve, deer game, National park Šumava,
Military forests and farms Horní Planá

OBSAH

1.ÚVOD	7
2.LITERÁRNÍ PŘEHLED	8
2.1	Legislativa..... 10
2.2	Charakteristika vojenského újezdu Boletice..... 11
2.3	Charakteristika Národního parku Šumava..... 13
2.4	Technický popis vybavení obůrek..... 15
2.4.1	Oplocení..... 15
2.4.2	Hlavní oborní brána..... 18
2.4.3	Brána pro přístup zvěře..... 21
2.4.4	Záskok..... 22
2.4.5	Záběh..... 27
2.4.6	Průlez pro černou zvěř..... 29
2.4.7	Korýtka na jadrné krmivo..... 32
2.4.8	Zásobník na dužnaté krmivo..... 37
2.4.9	Seník s ložnou plochou..... 40
2.4.10	Seník s krmelcem..... 43
2.4.11	Krmný stůl..... 47
2.4.12	Kazatelna..... 49
2.4.13	Pozorovací zařízení pro veřejnost..... 53
2.4.14	Příjezdová cesta..... 53
3.METODIKA	54
4.VÝSLEDKY	55
4.1	Popis přezimovacích obůrek na území Vvp Boletice 55
4.1.1	Obůrka Zlatovec..... 56
4.1.2	Obůrka Chlum..... 58
4.1.3	Obůrka Kriegovka..... 60
4.1.4	Obůrka Maňávka..... 62
4.1.5	Obůrka Osí..... 64
4.1.6	Obůrka Vražice..... 66
4.2	Popis přezimovacích obůrek na území NP Šumava..... 69
4.2.1	Obůrka Obecní les..... 70
4.2.2	Obůrka Planýrka..... 72
4.2.3	Obůrka U Herciána..... 74
5.ZÁVĚR	76
6.POUŽITÁ LITERATURA	77
7.SEZNAM PŘÍLOH	78

1. Úvod

Jelení zvěř působí nejzávažnější škody na lesních porostech v zimním a předjarním období. Jedná se o zimní ohryz lesních porostů I. až III. věkové třídy, mající za následek znehodnocení dřevní hmoty. Cílem obůrek je minimalizovat škody působené touto zvěří v zimním období na lesních porostech a současně zlepšit zdravotní stav populace jelena lesního kvalitním kmením a účinným předkládáním medikamentů. Obůrky nabízejí možnost pro veřejnost pozorovat jelení zvěř ve svém přirozeném prostředí.

Zásady pro přezimovací obůrku

Umístění obůrky nejlépe v lokalitě, která byla dříve využívána jako krmeliště.

Dobrá přístupnost pro zásobování krmivem.

Přístup k vodě.

Zajištění potřebného klidu pro zvěř.

Dostatečná rozloha obůrky v případě vyrušení zvěře v obůrce (pes, turista, sběrač paroží)

2. Literární přehled

Přezimovací objekt pro spárkatou zvěř je ochranné zařízení, které má snižovat škody způsobované touto zvěří na lese. Oplocení musí být pro zvěř nepropustné a jeho výška taková, aby po odečtení průměrné sněhové pokrývky zůstalo ještě 2,5m účinné výšky plotu. Objekt musí být vybaven kompletním zařízením na krmení zvěře krmivými objemnými, jadrnými, dužnatými, včetně zařízení na jejich skladování. Rozloha přezimovacího objektu se pohybuje nejčastěji kolem 6-10 ha, za maximální rozlohu se považuje 20 ha. Zhruba dvě třetiny přezimovacího objektu má tvořit les, zbývající třetinu úživné plochy ve formě luk a polí pro zvěř. Les má být převážně starší, nejlépe mýtný, pouze 5-10% celkové rozlohy má tvořit mladý porost jako krt pro zvěř. V přezimovacím objektu musí být celoročně tekoucí voda a musí k němu vést zpevněná cesta . (LOCHMAN,1985)

Zákon o myslivosti č. 449/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů se přezimovacími obůrkami podrobně nezabývá. Uzavírání zvěře do přezimovacích obůrek v zimním období není považováno za chov zvěře v zajetí. Počet chované zvěře by se neměl překročit rozmezí 0,5 - 15 ks (minimální standardy na ochranu jelenovitých ve farmovém chovu) na 1 ha podle přírodních podmínek a intenzity příkrmování. Podle § 45 zákona o myslivosti odst. 1 písm. t) je možné v přezimovacích objektech střílet zvěř poraněnou a chovatelsky nežádoucí. Výjimku ze zákazu lovu ostatní zvěře může udělit orgán státní správy myslivosti pouze v případě vydání rozhodnutí o uložení úpravy stavu zvěře nebo zrušení chovu zvěře.

Přezimovací obůrky lze považovat za účinný technický prostředek na ochranu lesních porostů před škodami jelení zvěří. Umožňují také účinnou ochranu zvěře před nepříznivým turistickým a civilizačním tlakem v zimním období zejména v horských oblastech, kontrolu zdravotního stavu zvěře s možností aplikace medikamentózních krmiv a snižování výdajů na krmení zvěře. Velkým negativem přezimovacích obůrek je vysoká koncentrace jelení zvěře na relativně malé ploše a s tím související vysoké riziko přenosu chorob. (VALA 2011)

Správné umístění přezimovací obůrky je rozhodující pro její efektivnost. Výběr lokality je velmi náročný a vyžaduje dobrou znalost chování zvěře v dané oblasti. Všeobecně je doporučováno využití původního dobře umístěného a zvěří hojně navštěvovaného krmeliště

na zimních stanovištích. Pokud je budováno zařízení nové, je vhodné krmeliště zřídit o rok dříve než oplocení objektu. Jako sběrnou oblast přezimovacího objektu označujeme oblast honiteb, ze kterých se do přezimovací obůrky stahuje zvěř na zimní období. Děje se tak přirozenou migrací s příchodem zimy (napadením sněhu) a hlavně lákáním pomocí vnaďení vhodnými krmivý. Rozloha sběrné oblasti se pohybuje v tisících hektarů. Ve sběrné oblasti je také nezbytné vyřadit z provozu všechna krmeliště pro daný druh zvěře. (LČR 2015)

Loupání a ohryz je plošné poškozování kůry a lýka stromů. Jako loupání se označuje strhávání pruhů kůry a lýka v podélném směru, které vzniká v předjaří a během vegetace. K ohryzu dochází obvykle v zimním období. Na ohryzu jsou vždy patrný stopy zubů. Podle jejich šířky, počtu a hloubky rýh lze určit původce. Stopy zubů užší než 4 mm zpravidla ukazují na poškození hlodavci, toto poškození se do hodnocení škod zvěří nezahrnuje.

Loupání a ohryz kmene se shrnují do jedné kategorie. Při hodnocení se odhaduje, jaká část obvodu kmene je poškozena v místě, kde je poškození nejširší. Pokud se poškození vyskytuje na dvou nebo více oddělených místech, velikost poškození se sčítá a uvádí se jedním číslem pro strom. (IFER 2011)

První přezimovací obůrky v ČR byly vybudovány v roce 1970 v Krkonoších na LZ ve Vrchlabí a Harrachově na podnět Ing. Lochmana.

2.1 Legislativa

Zákon 183/2006 Sb. Zákon o územním plánování a stavebním řádu

Dle ustanovení § 2 odstavce (3) stavebního zákona: Stavbou se rozumí veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání.

Dle ustanovení § 76 odstavce (1) stavebního zákona: Lze umisťovat stavby nebo zařízení, jejich změny, měnit jejich vliv na využití území, nebo měnit využití území a chránit důležité zájmy v území jen na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, nestanoví-li zákon jinak.

Dle ustanovení § 79 odstavce (2), písmene (I) stavebního zákona: Rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas nevyžadují stavby pro hospodaření v lesích a stavby pro výkon práva myslivosti do 30m² zastavěné plochy a do výšky 5m, bez podsklepení.

Zákon 449/2001 Sb. Zákon o myslivosti

Dle ustanovení § 53 Opatření k zábraně škod působených zvěří, zákona o myslivosti: Vlastník, popřípadě nájemce honebního pozemku činí přiměřená opatření k zabránění škod působených zvěří, přičemž však nesmí být zvěř zraňována. Stejná opatření může učinit se souhlasem vlastníka honebního pozemku uživatel honitby.

2.2 Charakteristika vojenského újezdu Boletice

Na území vojenského újezdu Boletice hospodaří Vojenské lesy a statky ČR s.p. divize Horní Planá ,IČ 00000205, Jiráskova 150, Horní Planá 38226

Rozloha vojenského újezdu Boletice je 21 949 ha

Hospodářská činnost: 13 726 ha (Vojenské lesy a statky)

Výcvik vojsk: 8 222 ha

Vojenský újezd je začleněn do soustavy Natura 2000.

PLO :13 Šumava

Vojenský újezd je rozdělen na 4 lesní správy:

- LS Arnoštov 4 887 ha
- LS Chvalšiny 10 848 ha
- LS Horní Planá 6 700ha
- LS Nová pec Kramata 409 ha
-

Území vojenského újezdu je velmi členitá vrchovina až hornatina s řadou hřbetů. Nejnižší bod leží na východním okraji ve výšce 545 m n. m., nejvyšším bodem je vrchol Lysá (1228 m n. m.). Geologicky je území velmi pestré. Do východní části zasahuje tzv. pestrá série, tvořená střídajícími se pruhy ruly, kvarcitů, amfibolitů a krystalických vápenců, střed a severozápad budují tělesa granulitů a pararul, na jihozápadě se rozkládá živinami velmi bohatý masiv žul rastenberského typu (durbachitů). Místy se vyskytují ostrůvky rašeliny.

Celé území leží v povodí Vltavy a představuje významnou pramennou oblast. Zdejší potoky směřují jednak k jihu (zčásti do Lipenské přehradní nádrže), Polečnice s přítoky a Křemežský potok k východu. Pramení zde také Blanice a její přítoky, odvádějící vodu do Otavy.

Poloha ve srážkovém stínu Šumavy určuje klima, které se vyznačuje výrazným föhnovým efektem. Západní větrné proudění se při sestupu z vyšších poloh adiabaticky otepluje a vysušuje - vlivem tohoto jevu je zde mírnější klima než ve srovnatelných nadmořských výškách. Srážkový stín má na svědomí také výrazně horší sněhové podmínky.

V roce 1945 žilo na území dnešního vojenského újezdu přibližně 6500 obyvatel v padesáti obcích a osadách. Zdejší obyvatelstvo bylo převážně německé národnosti a muselo po

skončení 2. světové války opustit svoje domovy. Obce a osady nebyly znovu osídleny a území zabrala armáda. Vzniklo zde rozsáhlé cvičiště a téměř všechny domy byly rozbořeny.

V souvislosti s přechodem pod vojenskou správu zde zanikla prakticky veškerá orná půda, zemědělské využití zůstalo jen v okrajových částech (louky a pastviny). Do neobhospodařovaných a vojensky nevyužívaných míst se začal postupně vracet les.

(VOJENSKÝ ÚŘAD 2015)

2.3 Charakteristika Národního parku Šumava

Na území Národního Parku Šumava hospodaří Správa Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava, IČ 00583171, 1.máje 260/19, Vimperk, 385 01.

Vyhlášení NP: 20. 3. 1991 , nařízením vlády ČR č . 163/1991 Sb.

Rozloha Národního Parku Šumava je 63 064 ha.

PIO 13 – Šumava

NP Šumava je začleněn do soustavy Natura 2000

Národní Park Šumava je rozdělen na 6 územních pracovišť:

- ÚP Prášíly
- ÚP Srní
- ÚP Modrava
- ÚP Borová Lada
- ÚP České Žleby
- ÚP Stožec

Šumava se nachází v oblasti přechodného středoevropského klimatu a podle klimatického členění ČR patří hlavní část pohoří do chladné klimatické oblasti. Zdejší podnebí má přechodný ráz, uplatňují se zde vlivy oceánského i kontinentálního klimatu, tzn. že jsou zde v průběhu roku poměrně malé teplotní výkyvy a poměrně vysoké srážky.

Teplotní gradient se mění především s nadmořskou výškou. Průměrné teploty jsou ve výšce 750 m n. m. ca 6 °C a v 1300 m n. m. 3 °C. Průměrný roční úhrn srážek 800 – 900mm.

Nejchladnějším měsícem bývá leden, nejteplejším červenec. Období s průměrnou teplotou <- 0°C začíná v nejvyšších polohách počátkem listopadu (koncem října) a končí na konci března, popř. v dubnu (zima trvá 5 měsíců, ranní mrazíky trvají ještě o dva měsíce déle).

Hydrologicky náleží většina území k úmoří Severního moře, povodí Labe s hlavními řekami Vltavou a Otavou. Řeka Otava odvodňuje západní část NP Šumava. Vzniká soutokem dvou významných toků - Vydry a Křemelné. Řeka Vltava odvádí vody z jihočeské části

NP Šumava a pramení jako Černý potok na východním svahu Černé hory. Po soutoku s Vltavským potokem u Borových Lad se stává Teplou Vltavou.

Pohořím Šumavy probíhá evropské rozvodí mezi Černým a Severním mořem. Šumava patří mezi nejrozsáhlejší a nejstarší pohoří střední Evropy s rozsáhlými reliktami vrcholových plošin, ležících v několika úrovních v nadmořské výšce nad 1000 m n.m.

Tyto jsou zachovány v její centrální části a nazývají se šumavské pláně. Z regionálně geologického hlediska je území Národního parku Šumava tvořeno dvěma základními geologickými celky - moldanubikem a moldanubickým plutonem. Jako moldanubikum je označován soubor středně a silně metamorfovaných hornin (pararuly, migmatity, vložky kvarcitů, erlánů aj.).

Současná flóra a vegetace se zformovala v posledních 15 - 20 tis. letech v období pozdního glaciálu a v postglaciálu. Odezdnívání poslední doby ledové a několik dalších tisíciletí holocénu, v nichž se příroda vyvíjela zcela bez zásahu člověka, charakterizuje postupné kolísavé oteplování a zvlhčování klimatu. Na sklonku posledního glaciálu a v nejranějších fázích holocénu se také začala v podobě pramenných močálů tvořit většina velkých šumavských rašelinišť. Bezlesá periglaciální tundra byla postupně vystřídána lesem, rozrůzněným podle výškové členitosti pohoří a edafických poměrů. Ustálením klimatu a tím i přirozeného vegetačního krytu v podstatě skončilo období utváření původní flóry, která co do složení vznikala převážně z místních zdrojů.

Z fyto geografického hlediska leží celá Šumava ve středoevropské provincii středoevropské květenné oblasti temperátního pásma Evropy.

Předšumaví a nižší polohy Šumavy náleží do fyto geografické oblasti mezofytikum, která je charakterizována jako oblast zonální vegetace středoevropského opadavého lesa.

Šumavské Mezofytikum je charakterizováno výskytem květnatých bučin a jedlin (*Eu-Fagenion*, *Galio-Abietenion*) a kyselých podhorských bučin (*Luzulo-Fagion* nižších poloh).

Vrcholové části Šumavy náleží do fyto geografické oblasti oreofytikum. Zaujímá zde vegetační stupeň montánní až supramontánní (mimo ČR až subalpinský). Dle klimatického členění jde o chladnou oblast.

Šumavské oreofytikum je charakterizováno smíšeným smrko-buko-jedlovým lesem (horní okraj *Eu-Fagenion*, *Luzulo-Fagion* vyšších poloh), klimaxovými a podmáčenými smrčínami a jedlinami (*Piceion excelsae*), oligotrofními jezery (*Isoetion lacustris*), ombrotrofními rašeliništi (*Sphagnion medii*, *Leuko-Scheuchzerion*), horskými loukami a pastvinami.

(NP ŠUMAVA 2015)

2.4 Technický popis vybavení obůrek

2.4.1 Oplocení

Trvalé stabilní oplocení zaručující bezpečné uzavření jelení zvěře v obůrce. Doporučená výška oplocení pro jelení zvěř je (2,5m). Pro výstavbu oplocení lze použít různé kombinace materiálů. Z ekonomického hlediska je nejvhodnější pro výstavbu oborního oplocení kombinace železobetonových sloupků a drátěného pletiva

Na území VVP Boletice jsou jako nosné prvky oplocení použity betonové patky o rozměru (12cm x 12cm x 250cm) a jsou uloženy ve výkopu (25cm x 25cm x 100cm). Volný prostor výkopu je zasypán zeminou a ztuhne nebo je vyplněn betonovou směsí. Na tyto betonové patky jsou přišroubovány impregnované dřevěné hranoly o rozměrech (10cm x 10cm x 250cm).

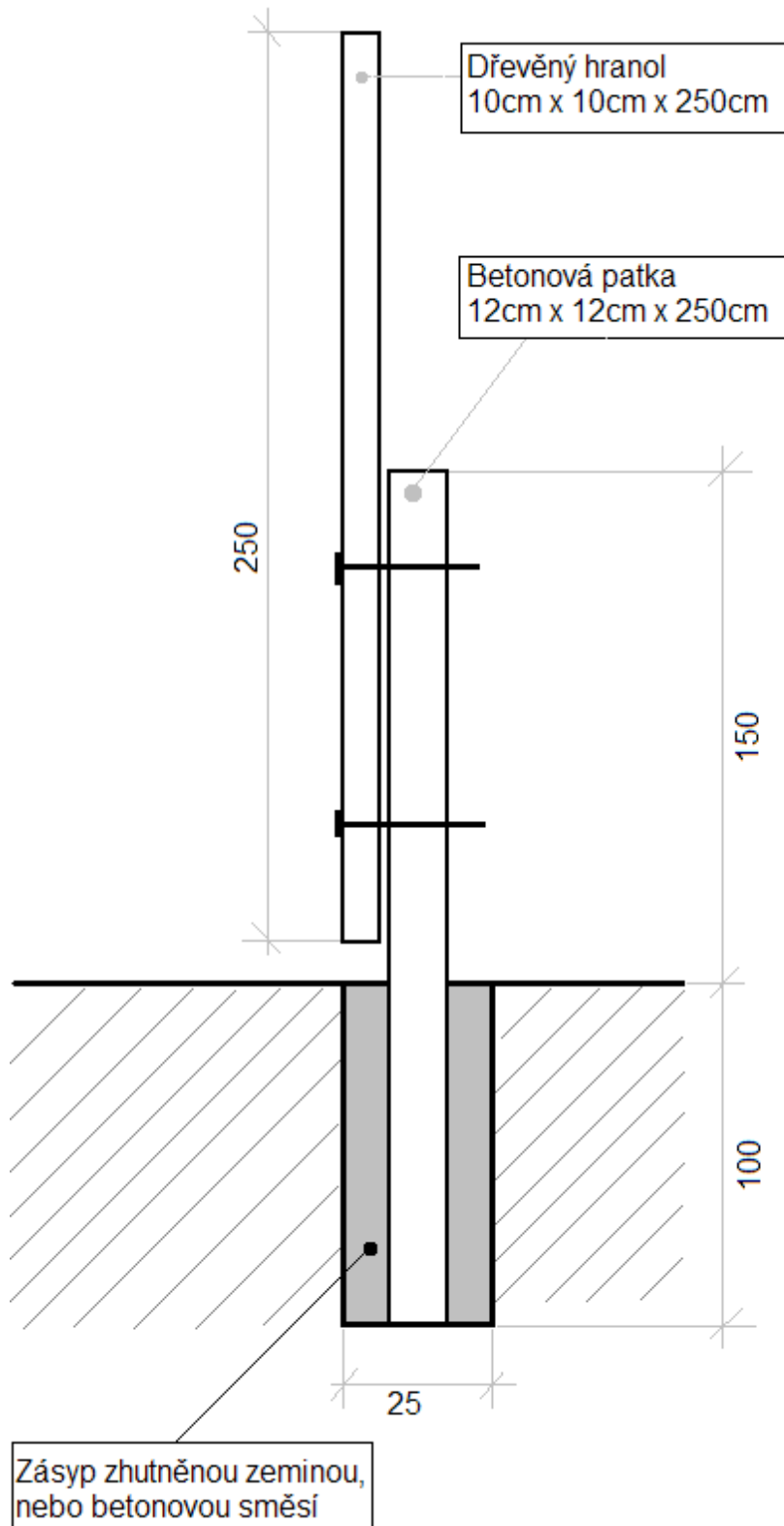
Na území NP Šumava jsou jako nosné prvky oplocení použity impregnované dřevěné sloupy o střední tloušťce (20cm) a délce (3,5m)

Na tyto nosné prvky oplocení je zvenku nataženo drátěné pletivo (uzlíkové pletivo URSUS SUPER nebo svařované pogumované pletivo). Vzdálenost jednotlivých nosných sloupů oplocení je 3 - 3,5m. Každé pole je vyztuženo odkorněnými vodorovnými tyčemi o střední tloušťce (10cm).

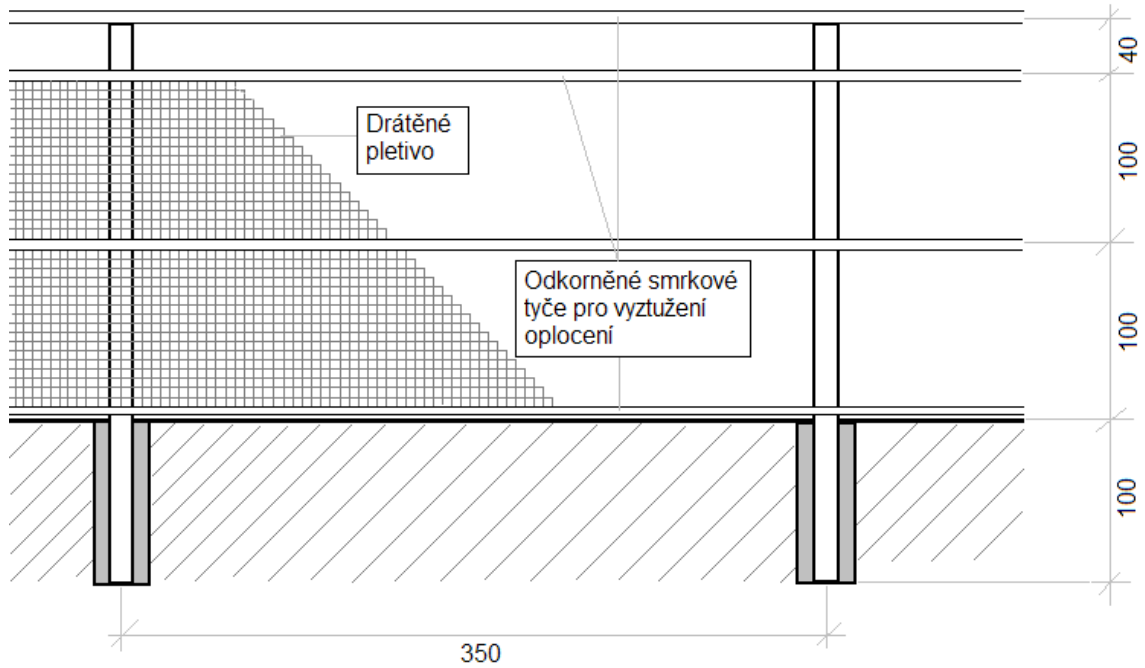
Oborní oplocení na území NP Šumava



Detail nosného sloupku 1 : 20



Oborní oplocení 1 : 50



Oborní oplocení na území VLS

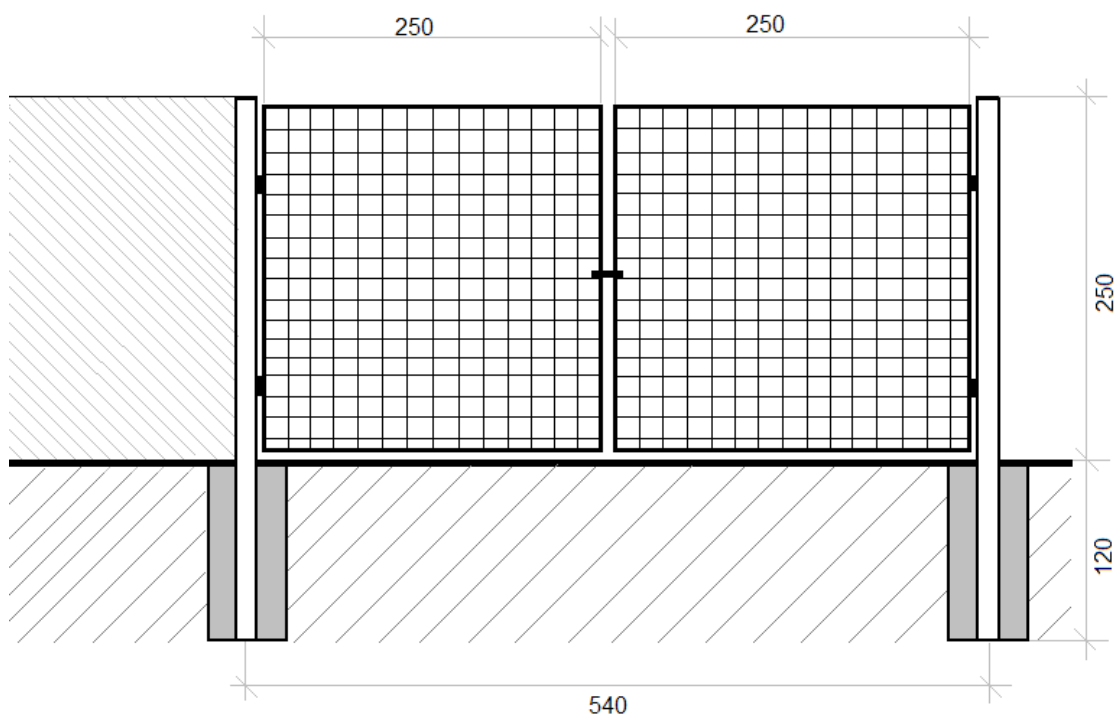


2.4.2 Hlavní oborní brána

Oborní brána určená pro vjezd vozidel k zásobování zvěře krmivem. Brány mohou být kovové konstrukce, nebo dřevěné konstrukce s drátěnou výplní. Hlavní brána musí být dostatečných rozměru pro průjezd nákladních vozidel. Na tyto příjezdová vrata je vhodné umístit informativní tabulku o zákazu vstupu viz příloha č. 1.

Na území VVP Boletice je v oplocení na betonové sloupy (20cm x 20cm x 350cm) osazena dvoukřídlá brána ocelové konstrukce s rozměry (250cm x 250cm a 250cm x 250cm) s drátěnou výplní určená pro vjezd vozidel k zásobování zvěře krmivem.

Oborní brána kovové konstrukce čelní pohled 1 : 50



Na území NP Šumava jsou použity 2 typy oborních bran.

Dvoukřídlá brána dřevěné konstrukce o rozměru (250cm x 250cm a 250cm x 250cm) s drátěnou výplní.

Posuvná brána zavěšená v pojezdové ocelové kolejnici.

Tento systém posuvné brány je vhodný do lokalit s vyšší sněhovou pokrývkou.

Samotná brána je celodřevěné konstrukce vyrobená z hranolů (6cm x 8cm x 250cm).

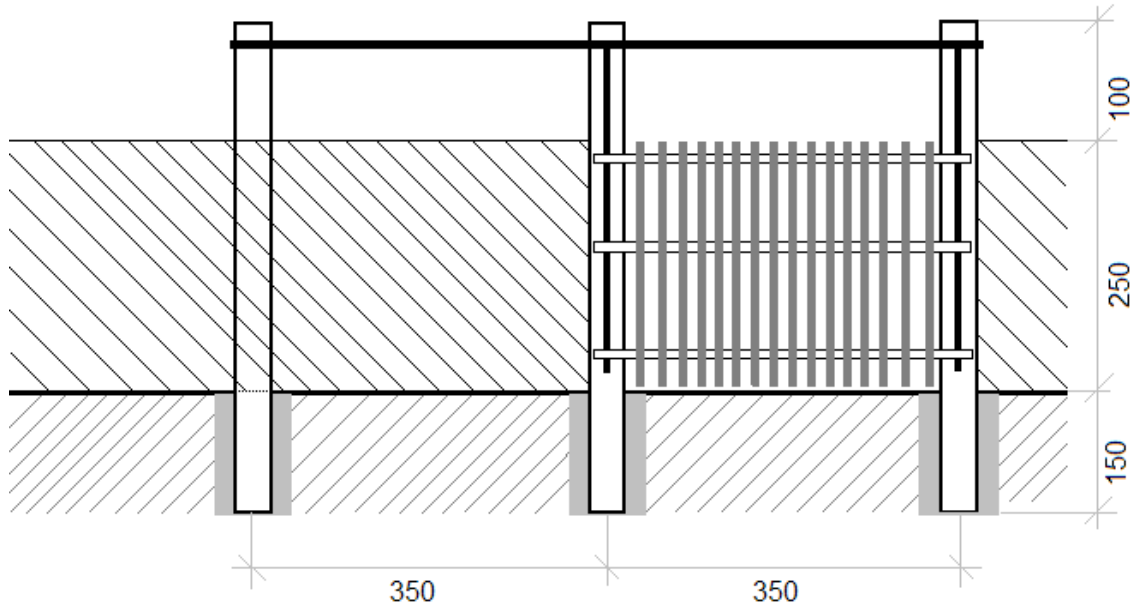
Závěsný systém pojezdové brány je vyrobený z ocelových (L) profilů (50mm x 50mm).

Závěsný systém se pohybuje v pojezdové ocelové kolejnici. Pojezdová kolejnice délka (7m) je upevněna ve výšce (3,5m) na třech nosných dřevěných sloupech. Impregnované dřevěné sloupy střední průměr (20cm), délka (4m) jsou zabetonovány ve (150cm) hlubokém výkopu.

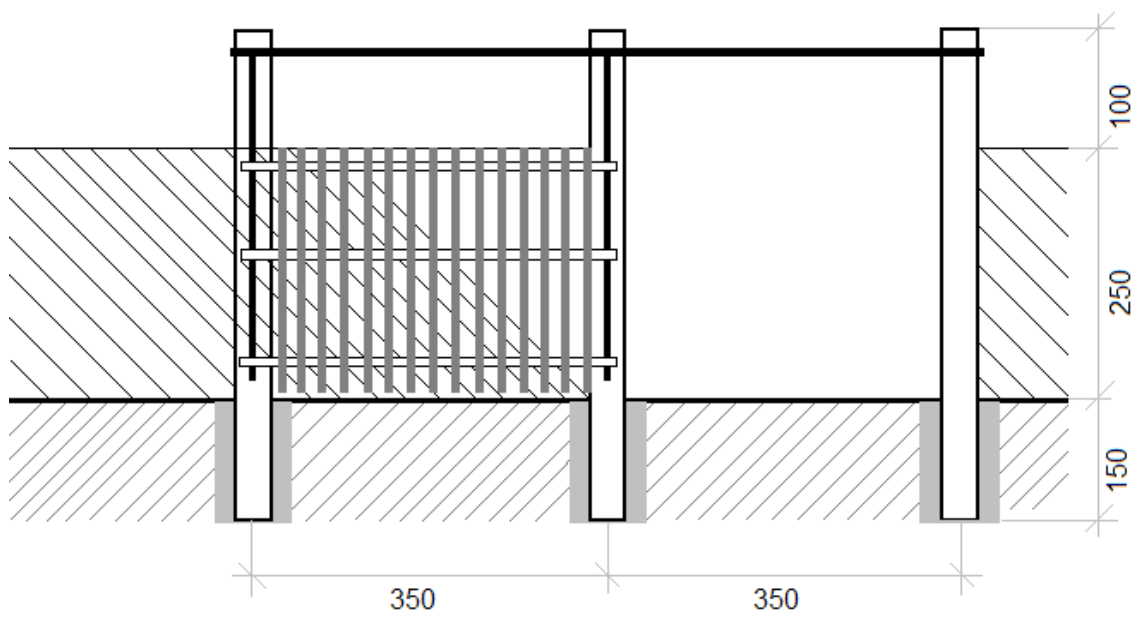
Posuvná brána na území NP Šumava



Posuvná brána uzavřená čelní pohled 1 : 50



Posuvná brána otevřená čelní pohled 1 : 50



2.4.3 Brána pro přístup zvěře

Tyto brány v oplocení jsou postaveny na ochozech jelení zvěře a slouží pro přístup do obůrky mimo dobu jejího uzavření. Zvěř se jimi může dostat na krmeliště a brát předložené krmivo, které slouží k nalákání zvěře do obůrky. Při dostatečném počtu zvěře se tyto brány ve stejný čas uzavírají. V oborním oplocení se ponechá jedno pole bez pletiva a na betonové nosné sloupky oplocení je na závěsných pantech osazena dvoukřídlá brána. Tato brána může být kovové nebo dřevěné konstrukce s drátěnou výplní.

Brána pro přístup jelení zvěře na území VLS



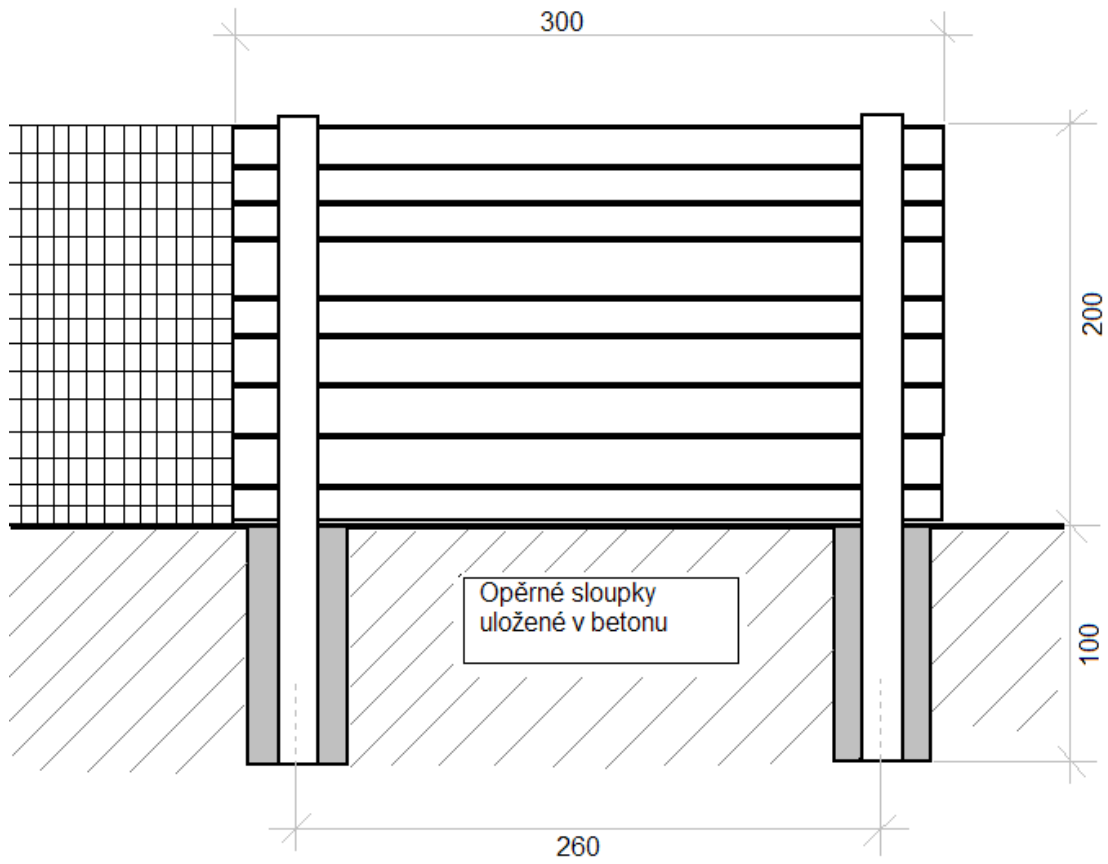
2.4.4 Záskok

Stavba v oplocení umožňující jednostranný přístup do obůrky i po uzavření oborních bran. Záskoky se umísťují tak, aby zvěř z volnosti viděla na krmeliště nebo na již odchycenou zvěř. Pokud se chce jelení zvěř dostat na krmeliště, musí seskočit do prostoru obůrky. Nejčastěji je stavba zásroku srubové konstrukce zhotovena ze smrkové kulatiny o průměru (10cm – 20cm). Srubová konstrukce zásroku je rozdělena na, čelo zásroku – součást oborního oplocení a bočnice zásroku. Vzniklý vnitřní prostor je vyplněn kamenivem, využívá se sbíraný místní kámen. Po naskládání kamene je tato vzniklá plocha překryta zeminou, která se zhutní vibrační deskou. Výška čela zásroku (2m) je dostatečná, aby zabránila jelení zvěři zpětnému opuštění obůrky. Mimo dobu využívání obůrky je vhodné záskoky zabezpečit proti pádu osob. Při místním šetření na území NP Šumava a VVP Boletice jsem se seznámil s níže popsanými typy záskoků.

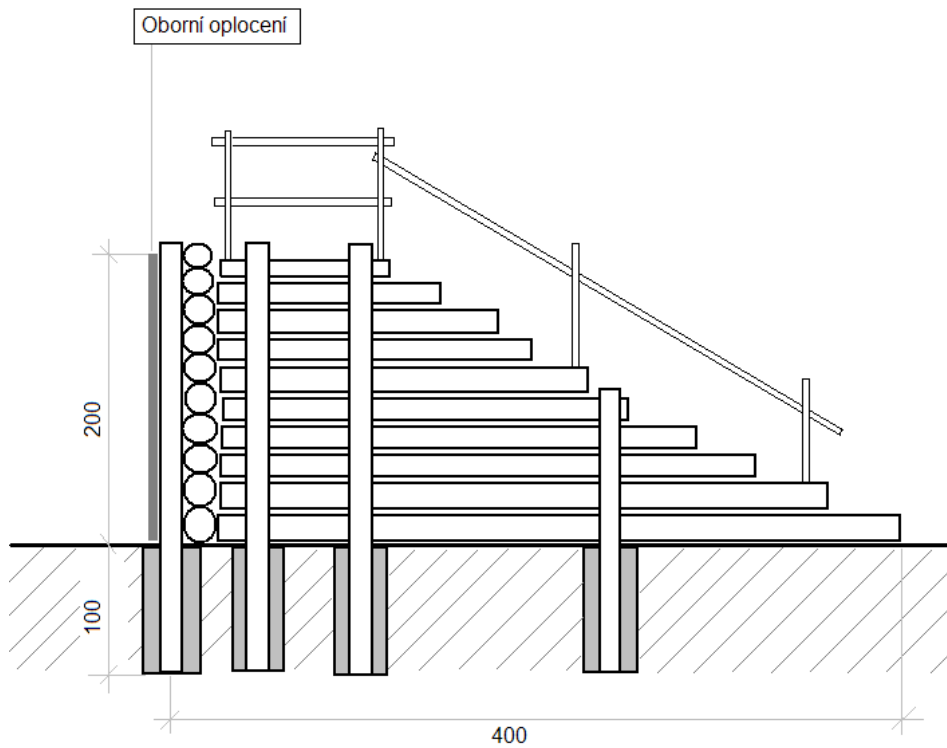
Záskok s výstražnou páskou čelní pohled



Záskok čelní pohled 1 : 50



Záskok boční pohled 1 : 50



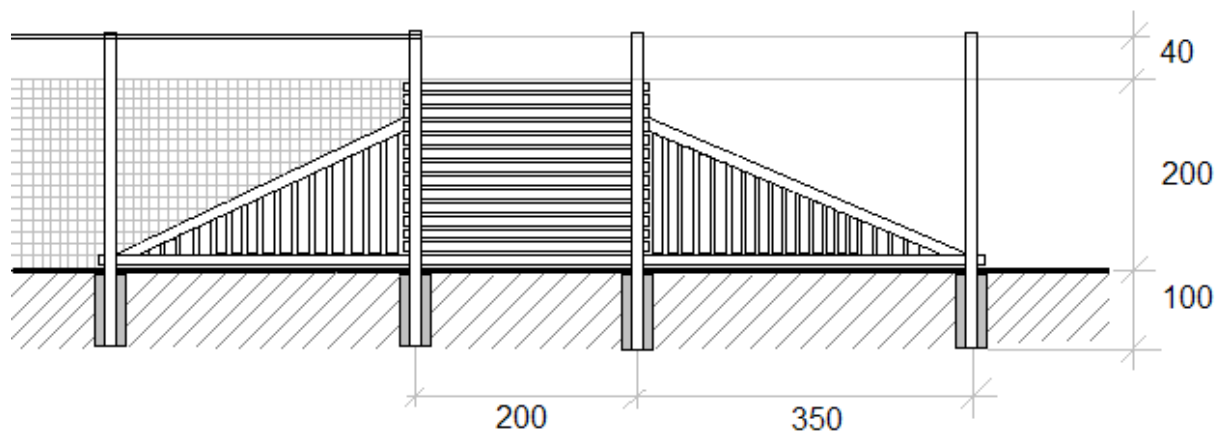
Záskok zhotovený z čela záskoku a náspu.

Čelo záskoku je srubové konstrukce zhotoveno ze smrkové kulatiny o průměru (10cm – 20cm). Čelo je podepřeno betonovými sloupky (15cm x 15cm x 300cm). Tyto sloupky jsou uloženy a zabetonovány ve výkopu (25cm x 25cm x 100cm). Těleso náspu je vyplněno kamenivem, využívá se sbíraný místní kámen. Po naskládání kamene je tato vzniklá plocha překryta zeminou, která se zhutní vibrační deskou.

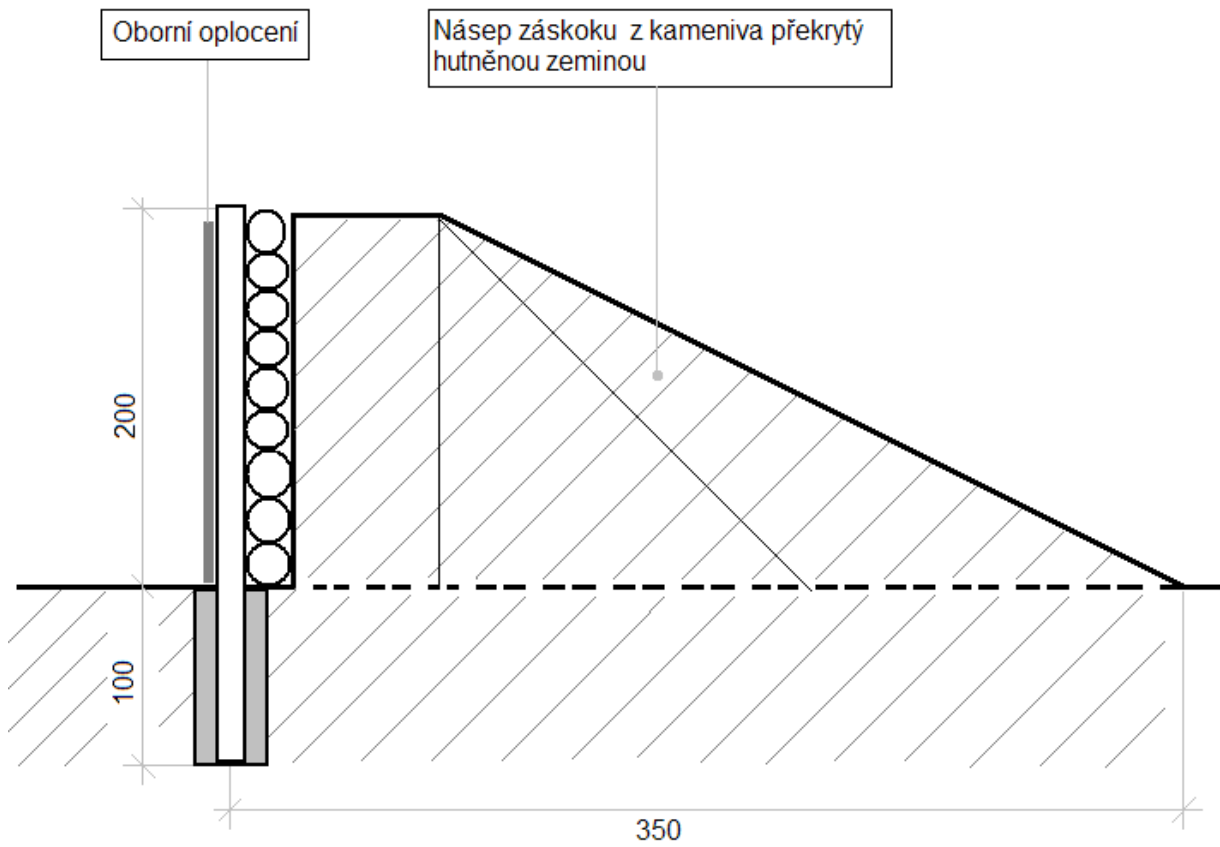
Záskok na území VLS



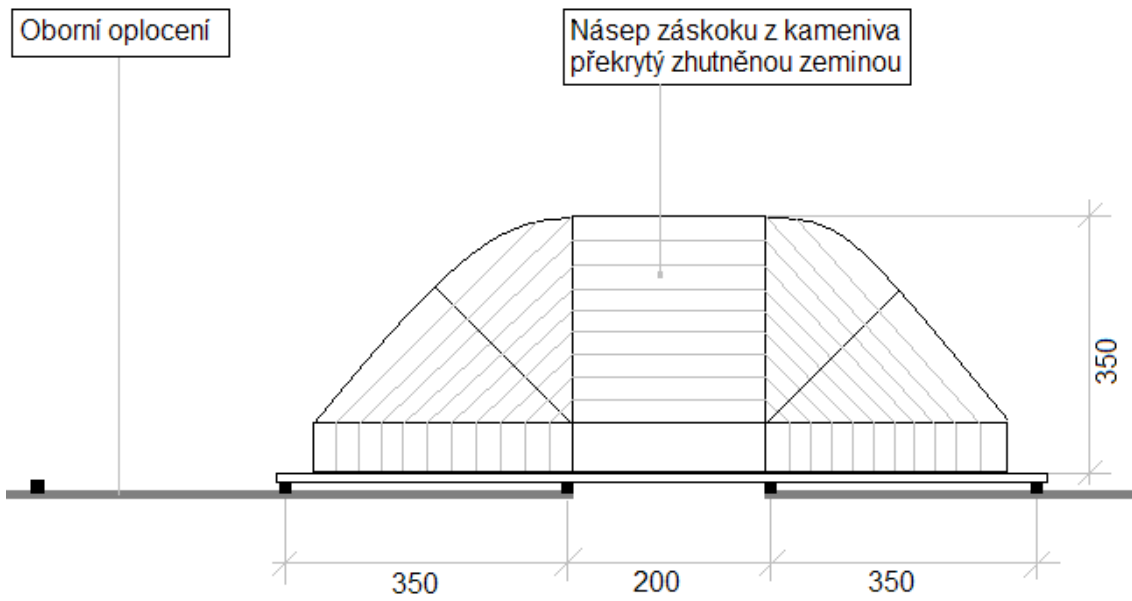
Záskok čelní pohled 1 : 100



Záskok boční pohled 1 : 20



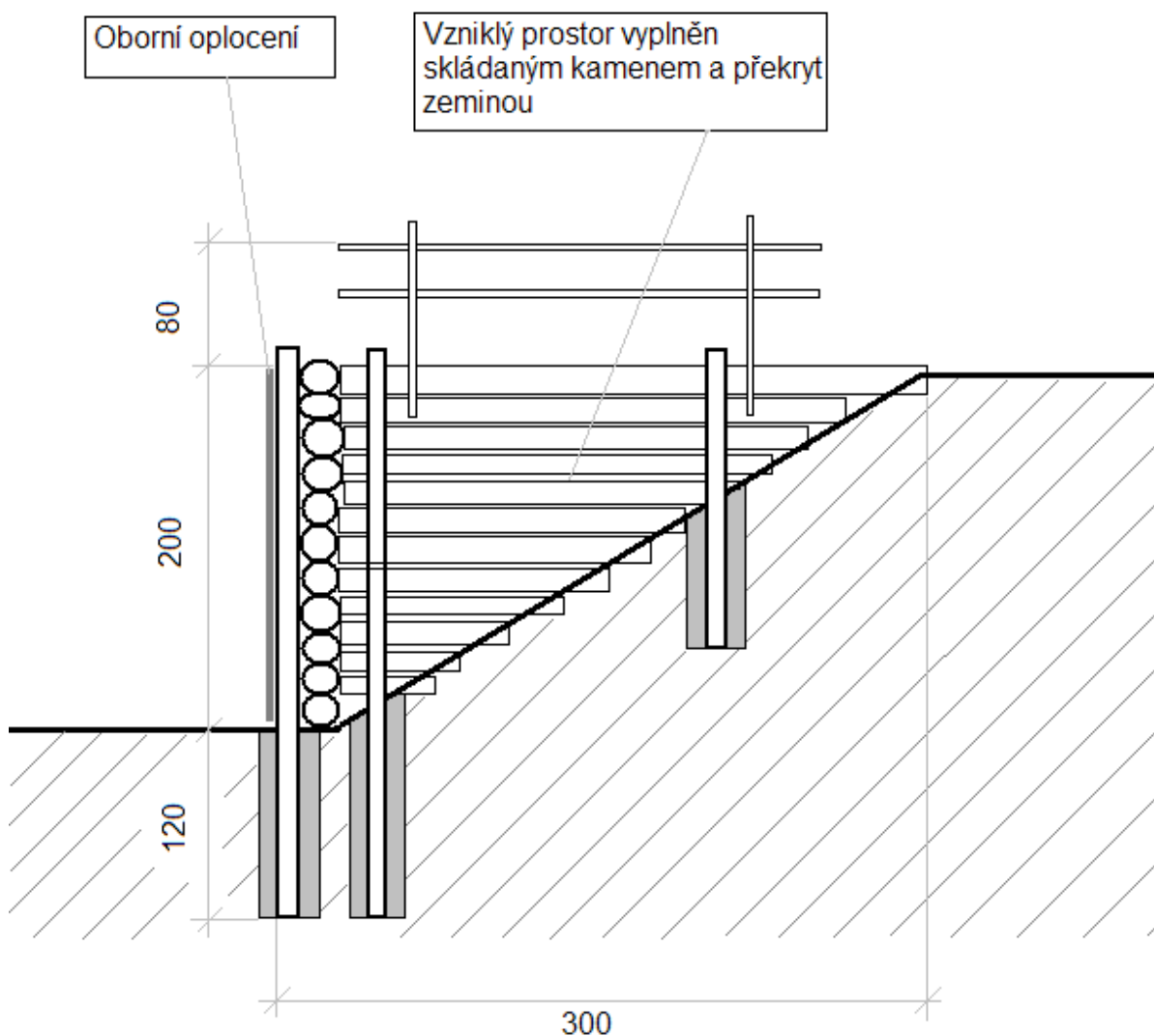
Záskok půdorys 1 : 100



Záskok umístěný ve svahu.

Stavba záskoku srubové konstrukce je zhotovena ze smrkové kulatiny o průměru (10cm – 20cm). Konstrukce záskoku je rozdělena na: čelo záskoku – součást oborního oplocení a bočnice záskoku. Čelo záskoku je podepřeno betonovými sloupky (15cm x 15cm x 300cm). Tyto sloupky jsou uloženy a zabetonovány ve výkupu (25cm x 25cm x 100cm). Čelo záskoku a bočnice záskoku jsou ve tvaru písmene U. Vzniklý vnitřní prostor srubové konstrukce je vyplněn kamenivem, využívá se sbíraný místní kámen. Po naskládání kamene je tato vzniklá plocha překryta zeminou, která se zhutní vibrační deskou.

Záskok umístěný ve svahu boční pohled 1 : 20



2.4.5 Záběh

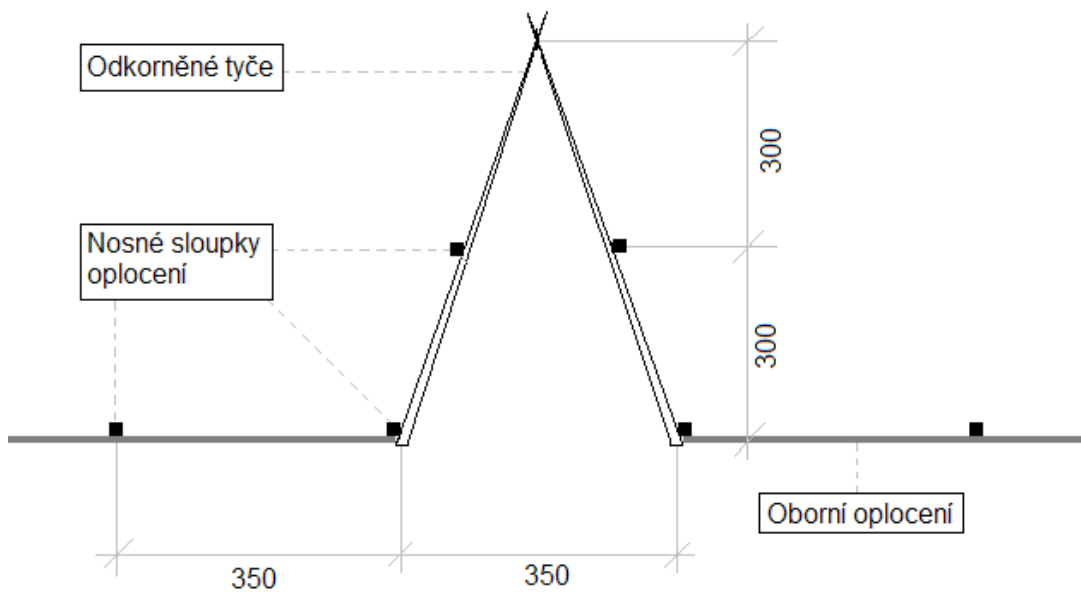
Zařízení v oplocení umožňující přístup jelení zvěři do obůrky i po uzavření oborních vrat.

Průlez je ve tvaru V, vybudován ze slabých smrkových tyčí, jejichž konce se směrem do obůrky dotýkají nebo překrývají. Pružnost konců tyčí zvěři umožňuje se tlakem svého těla protáhnout dovnitř obůrky. Na výstavbu průlezu jsou použity smrkové odkorněné tyče délky 6,5 metru.

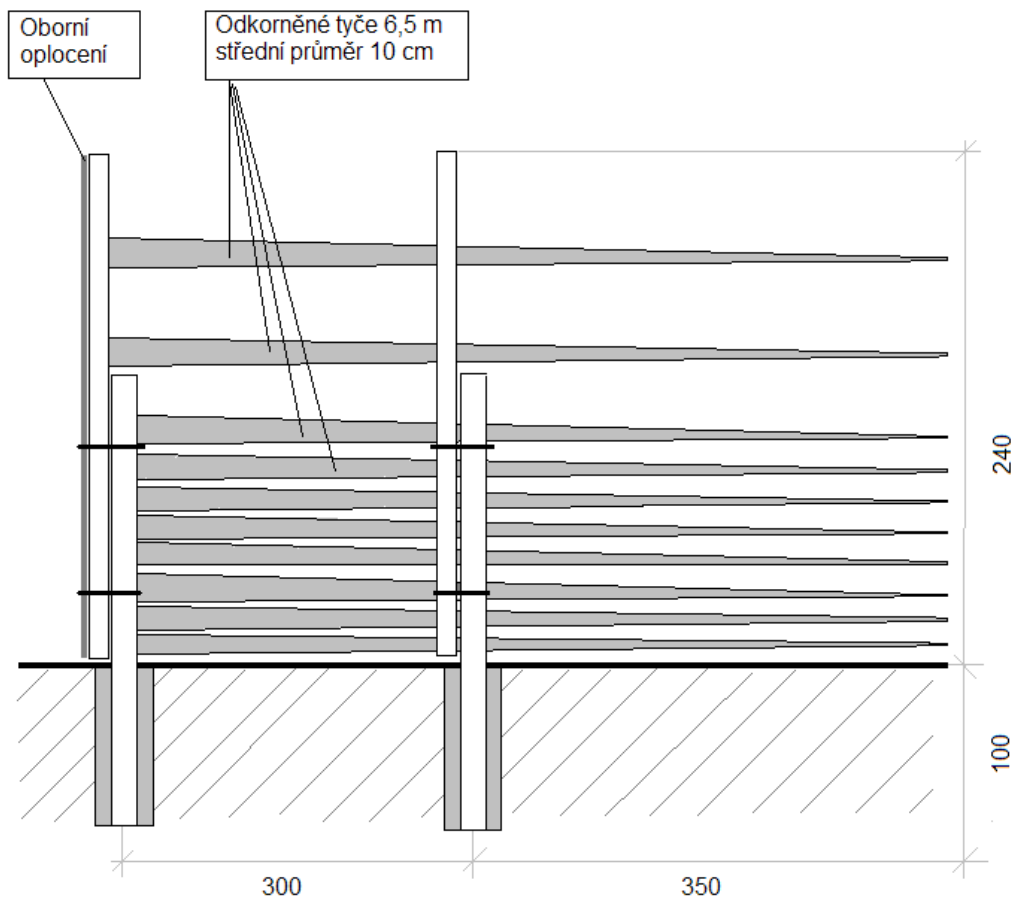
Záběh pro jelení zvěř na území VLS



Záběh půdorys 1 : 100



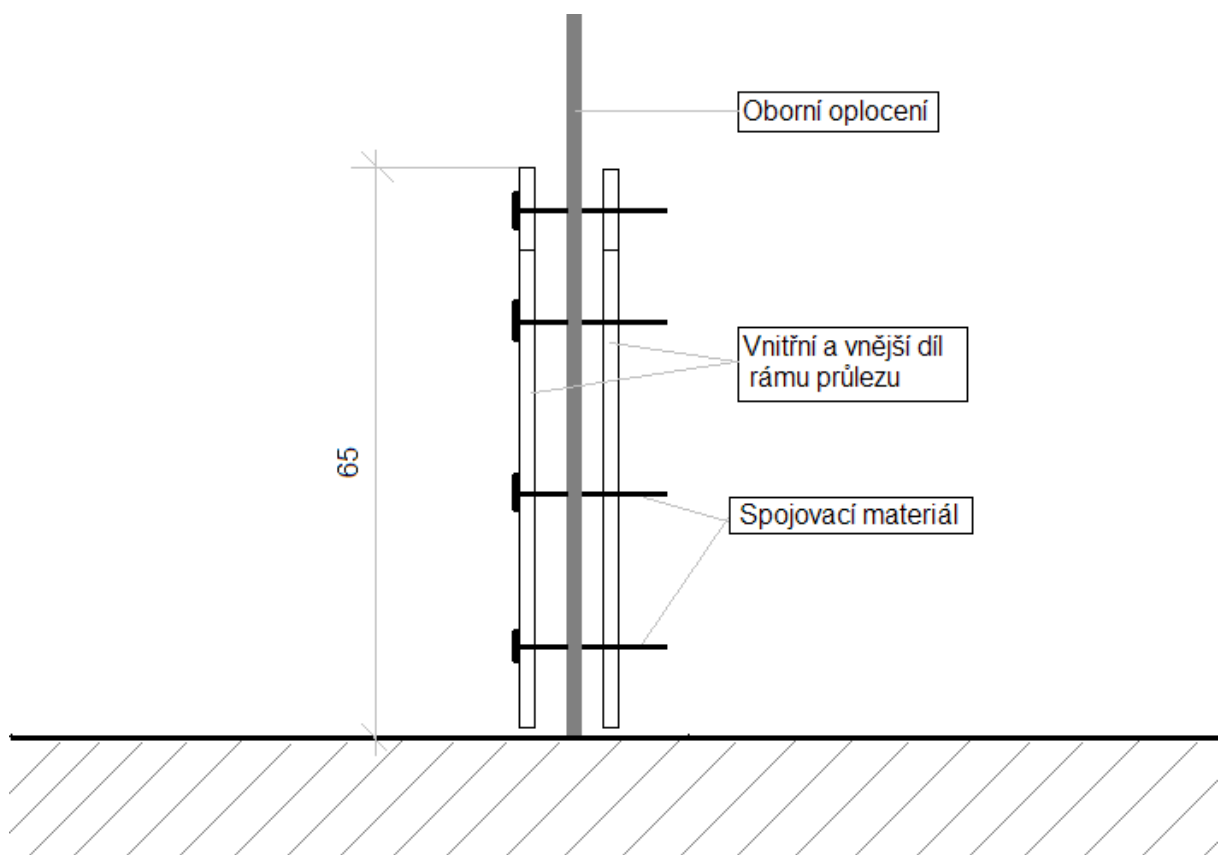
Záběh boční pohled 1 : 50



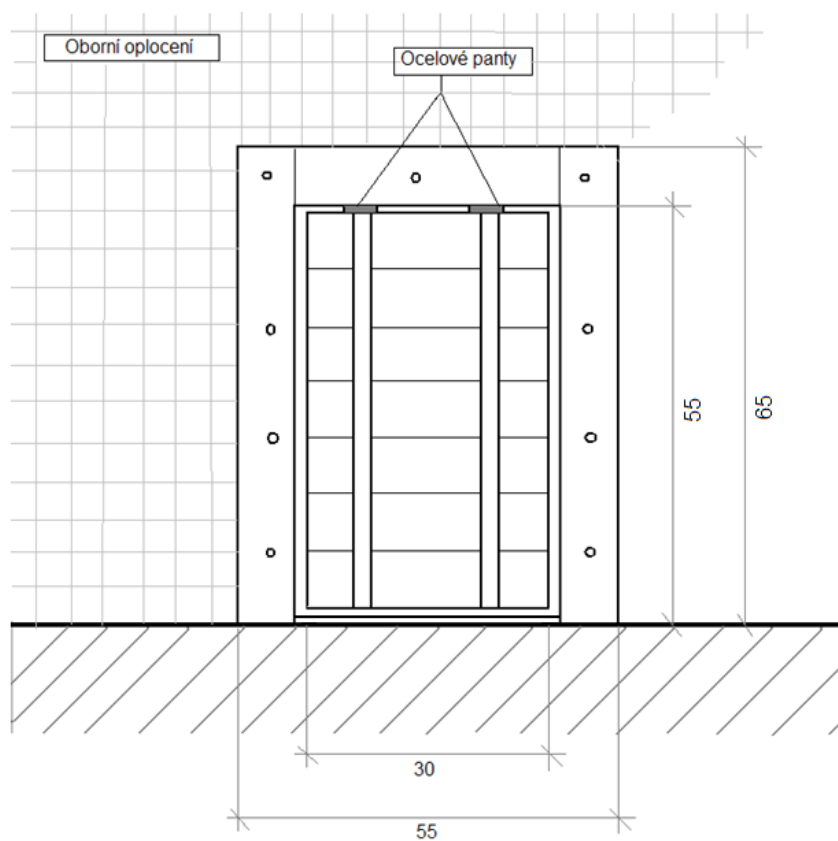
2.4.6 Průlez pro černou zvěř

Průlezy se umísťují na ochozy černé zvěře. Do oplocení se umísťují, aby se eliminovalo poškozování oplocení černou zvěří (nadzvednuté spodní části plotu) viz příloha č.2. Průlez se skládá z rámu a kyvných dvířek. Vnější rozměry rámu: (výška- 65 cm, šířka- 55 cm), vnitřní rozměry rámu- výška 55cm, šířka 35cm). Rám průlezu je dvoudílný ve tvaru obráceného písmene U . Tyto díly jsou použity z vnitřní i vnější strany oplocení a vzájemně sešroubovány i s oplocením v jeden kompaktní celek. Z vnitřní části rámu je odstraněna část oplocení. Do takto vzniklého prostoru rámu jsou připevněna oboustranná kyvná dvířka na ocelových pantech. Rozměry dvířek: (výška- 50cm, šířka- 30cm).

Rám průlezu v řezu 1 : 10



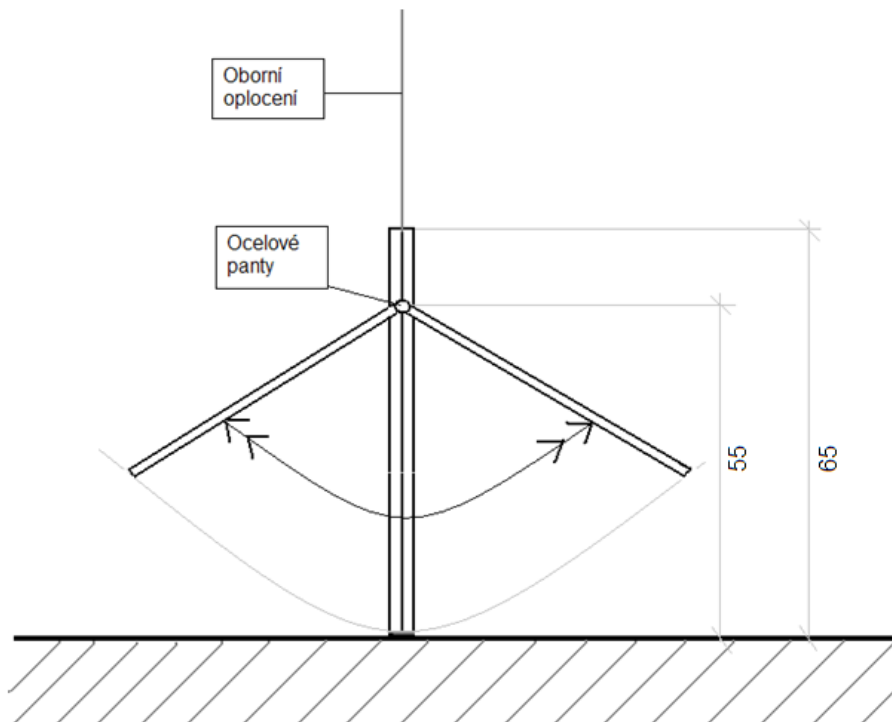
Průlez pro černou zvěř 1 : 10



Průlez v oplocení pro černou zvěř



Průlez pro černou zvěř v řezu 1 : 10



Průlez v oplocení pro černou zvěř

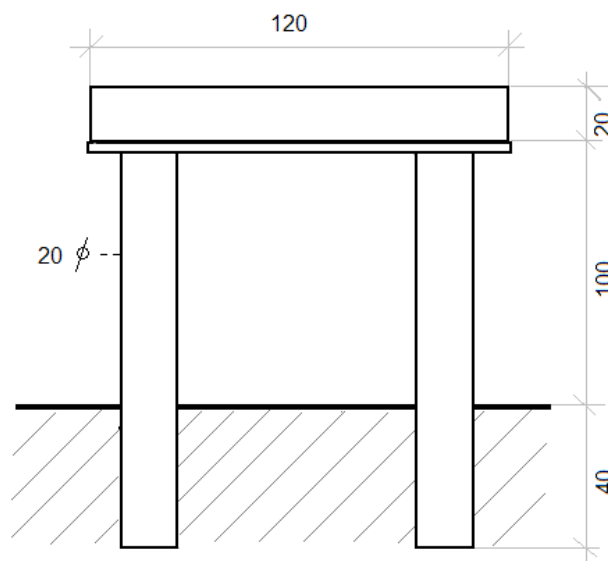


2.4.7 Korýtka na jadrné krmivo

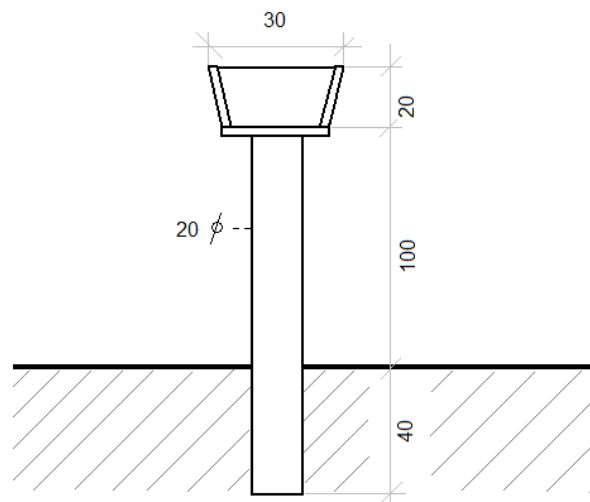
Stabilní korýtko na jadrné krmivo

Korýtka slouží pro příkrmování zvěře jadrným krmivem. Korýtka musí být v dostatečném počtu rozmístěna po ploše, tak aby nedocházelo k odhánění slabších jedinců. Výškou (1,2m), je znemožněn přístup černé zvěři ke krmení. Na výrobu stabilních korýtek jsou použita prkna (4cm x 20cm) a odkorněná smrková kulatina o (průměru 20cm, délky 1,4m).

Stabilní korýtko na jadrné krmivo 1 : 20



Stabilní korýtko na jadrné krmivo 1 : 20

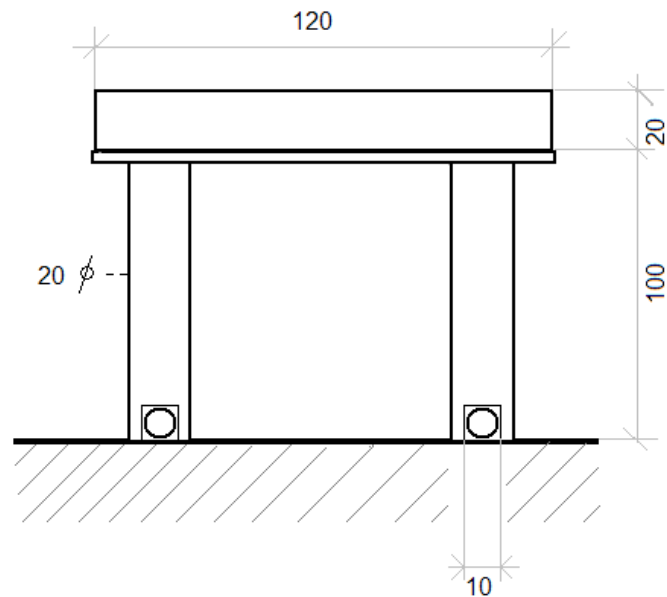


Mobilní korýtko na jadrné krmivo

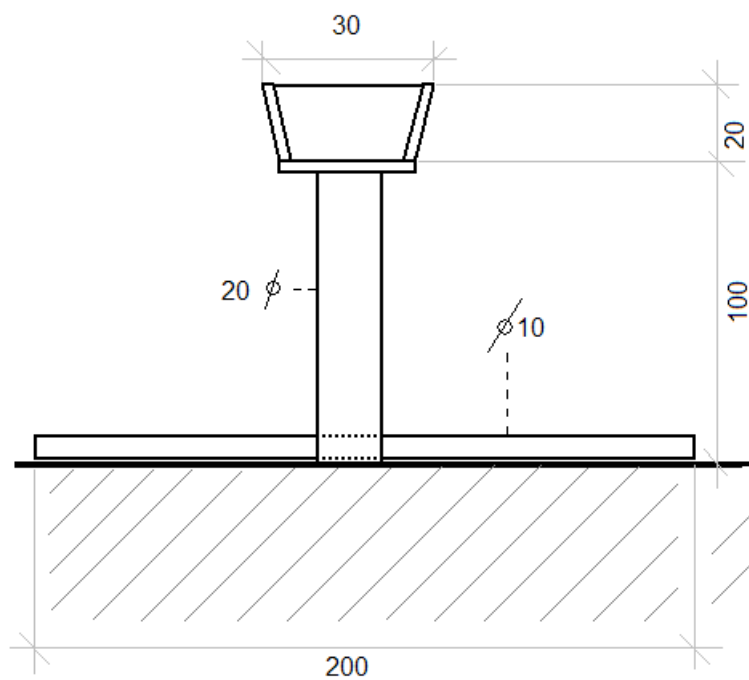
V případě potřeby můžeme toto krmítko libovolně přemísťovat (senoseč).

Na výrobu mobilních korýtek jsou použita prkna (4cm x 20cm) a odkorněná smrková kulatina o (průměru 20cm, délky 1m), k zajištění stability krmítka jsou použity smrkové tyče (délky 2m).

Mobilní krmítko boční pohled 1 : 20



Mobilní krmítko čelní pohled 1 : 20



Mobilní krmítko na území VLS



Stabilní krmítko na území NP Šumava



Kryté korýtko na jadrné krmivo

Krytá korýtko slouží pro příkrmování zvěře jadrným krmivem za nepříznivých klimatických podmínek. Jedná se o dřevostavbu lehké skeletové konstrukce se sedlovou střechou.

Trvanlivost dřevěné konstrukce je zajištěna pomocí beztlakové impregnace.

Nosný konstrukční rám je vytvořený z prvků z hraněného řeziva (10cm x 10cm).

Rozměry konstrukce: (délka-2m, šířka-1,5m, výška-2,6m.)

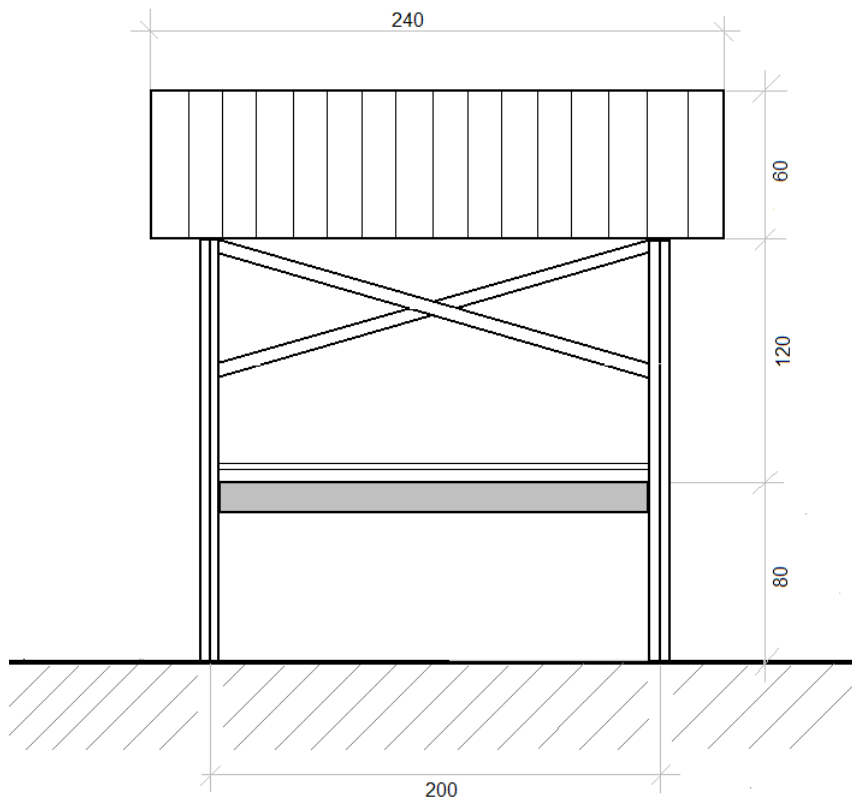
Rozměry střechy: (délka- 2,4m, šířka- 2,4m)

Jako střešní krytina jsou použity dílce vlnitého plechu.

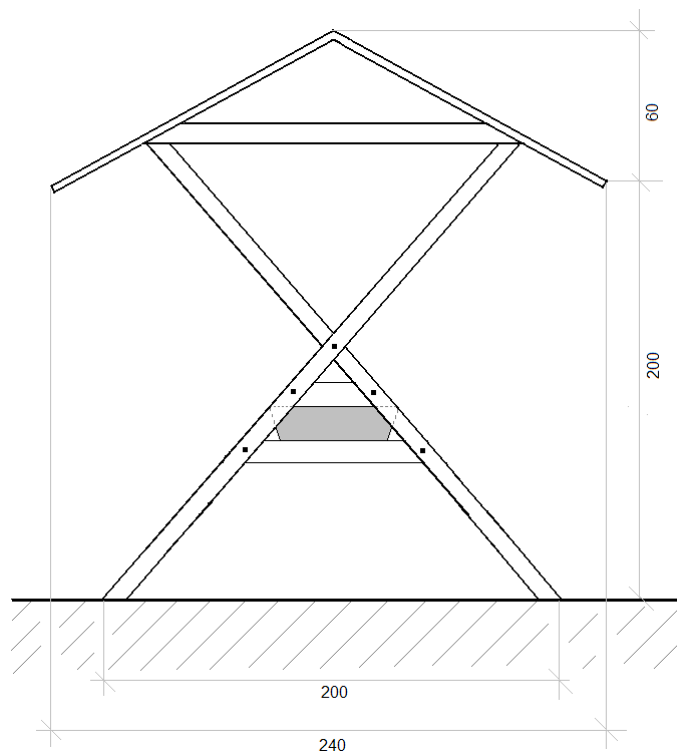
Kryté korýtko na jadrné krmivo



Kryté krmítko na jadrné krmivo boční pohled 1 : 25



Kryté krmítko na jadrné krmivo čelní pohled 1 : 25



2.4.8 Zásobník na dužnaté krmivo

Zásobník umožňuje dlouhodobé skladování a předkládání dužnatého krmiva. Stavbu zásobníku je vhodné umístit do svahu a následně překrýt zeminou pro zlepšení izolačních vlastností. Pro výstavbu zásobníku lze použít betonových tvarovek nebo betonových prefabrikovaných panelů.

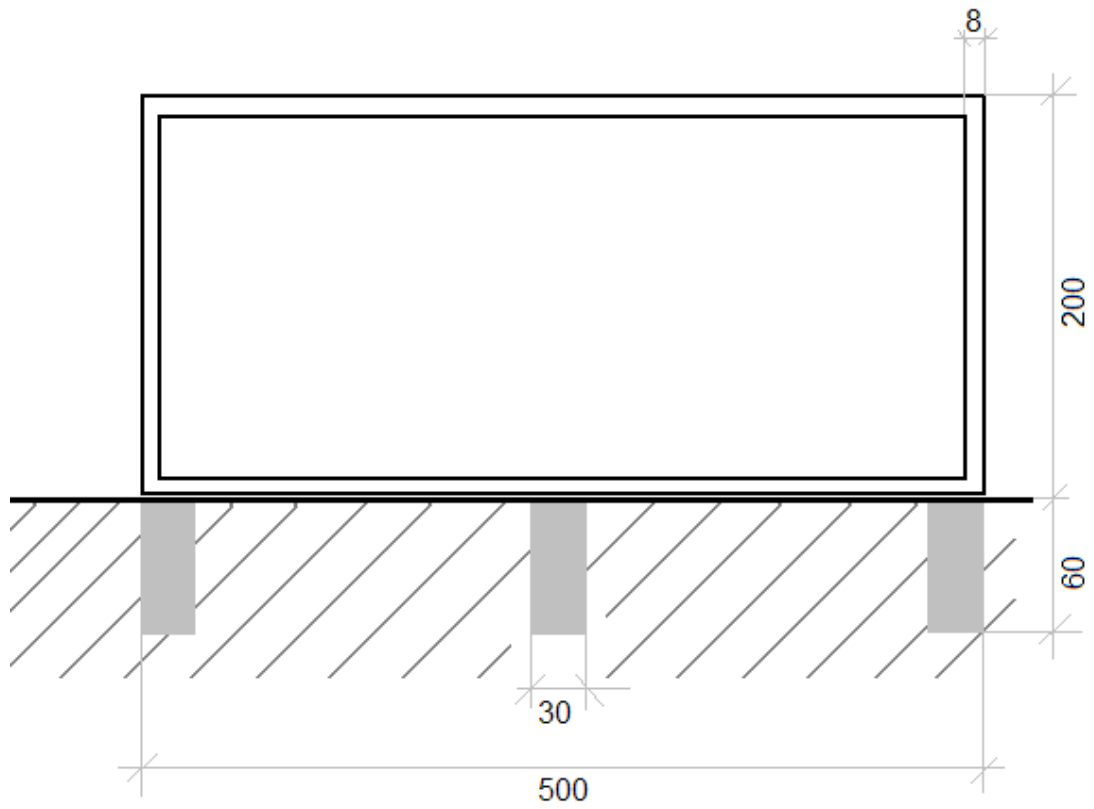
Na území VVP Boletice jsou pro výstavbu zásobníků použity montované betonové garáže výrobce (Rekers) z prefabrikovaných betonových panelů (vysokojakostní beton B45, tloušťka materiálu: stěny a strop 80mm). Při výstavbě nutno použít autojeřáb. V těchto zásobnících jsou osazeny tepelně izolované ocelové dveře nebo dvoudílná ocelové vrata. Ve stropě zásobníků se nachází větrací průduch o rozměrech (50cm x 50cm) určený zároveň k naplnění zásobníku krmivem.

Na území NP Šumava jsou zásobníky vyžděny z betonových tvarovek z důvodu neprůchodnosti terénu pro autojeřáb.

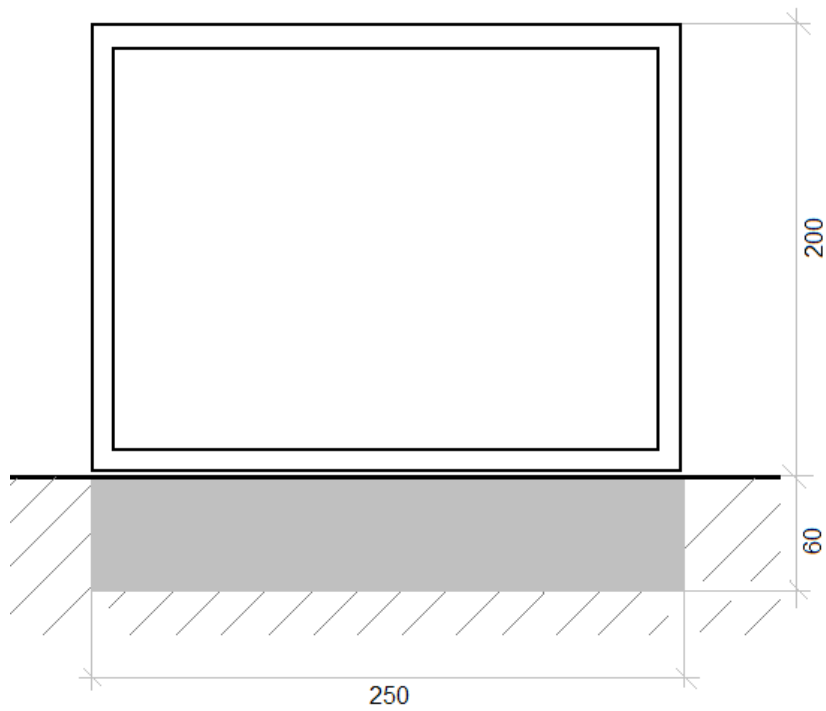
Zásobník ve výstavbě



Zásobník na dužnatá krmiva podélný řez 1 : 25



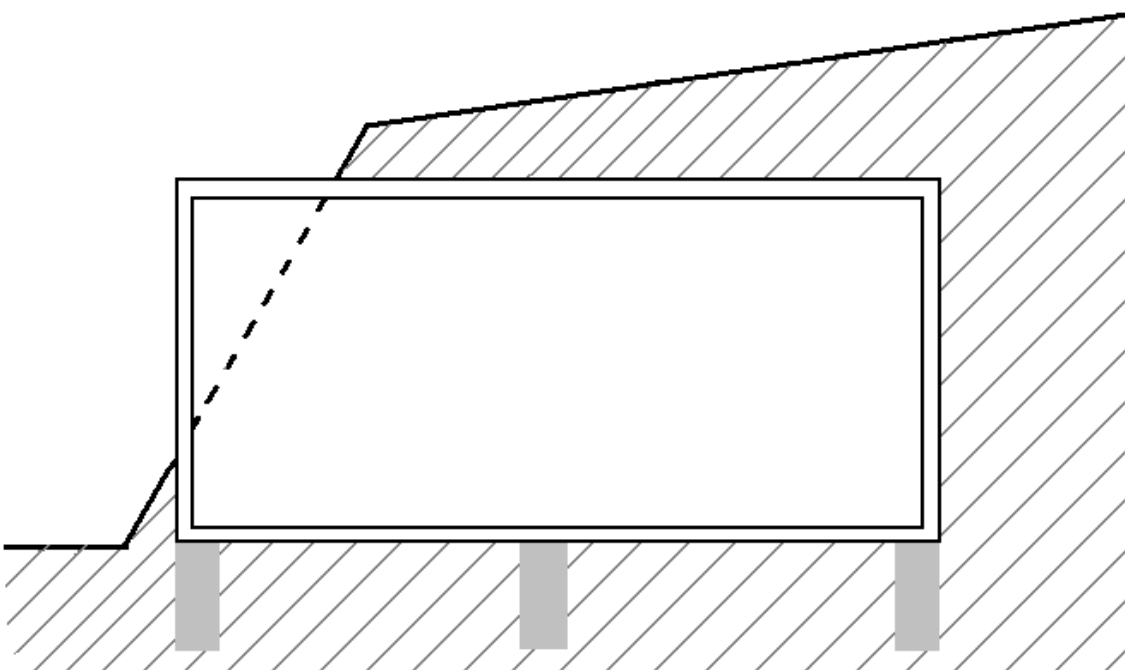
Zásobník na dužnatá krmiva příčný řez 1 : 25



Zásobník na dužnaté krmivo na území VLS



Zásobník ve svahu podélný řez



2.4.9 Seník s ložnou plochou pro balíky sena a zásobníkem na jadrné krmivo

Dřevostavba umožňující skladování a předkládání objemného krmiva.

Na ložné ploše seníku jsou skladovány a předkládány lisované kulaté balíky. Uzavřená část slouží pro skladování jadrného krmiva. Jedná se o modulární dřevostavbu těžké skeletové konstrukce se sedlovou střechou. V případě potřeby lze tuto stavbu rozebrat na jednotlivé moduly (2 x ložná plocha, 1 x zásobník na jadrné krmivo) a přesunout je na jiné místo pomocí čelního nakladače. Nosný konstrukční rám je vytvořený ze svislých a vodorovných prvků z hraněného řeziva (15cm x 15cm).

Rozměry konstrukce: (délka-10m ,šířka-3m, výška-3m.)

Rozměry modulů: ložná plocha (délka-4m, šířka-3m, výška-3m), zásobník na jadrné krmivo (délka-2m, šířka-3m, výška-3m).

Mechanické spojení konstrukčních prvků rámu je pomocí ocelových svorníků průměr 14mm. Trvanlivost dřevěné konstrukce je zajištěna pomocí beztlakové impregnace.

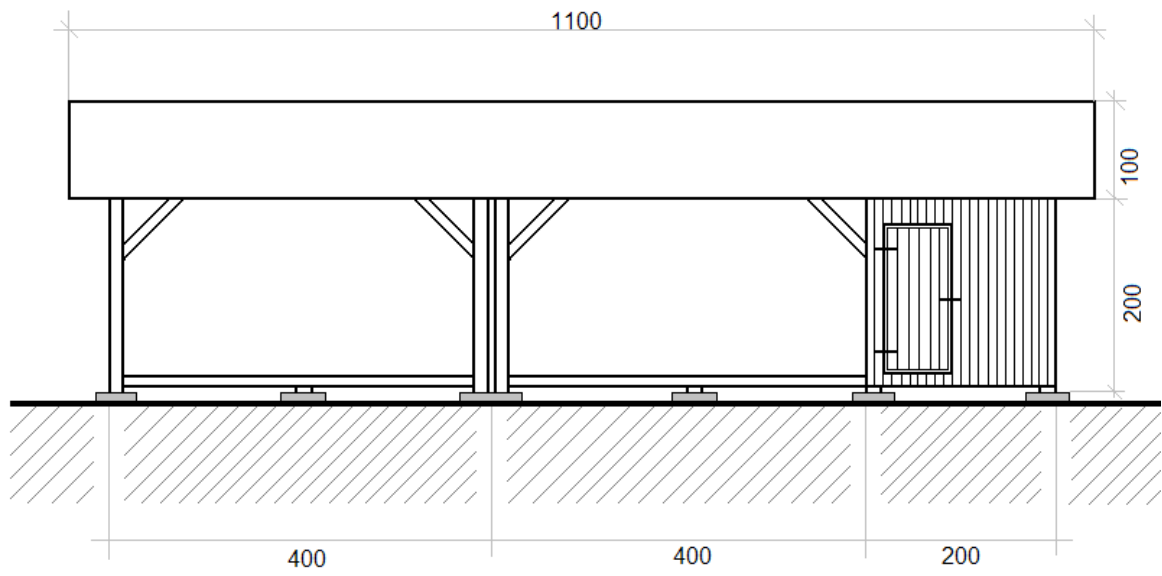
Svislé prvky konstrukce jsou podloženy betonovými bloky (20cm x 30cm x 60cm) viz příloha č.4. Konstrukce krovu je prostá krokevní. Krokve 10cm x 15cm. Na záklop krovu jsou požitá prkna (2cm x 10cm x 200cm). Jako střešní krytina je použit asfaltový šindel.

Rozměry střechy:(délka 11m, šířka 4m).

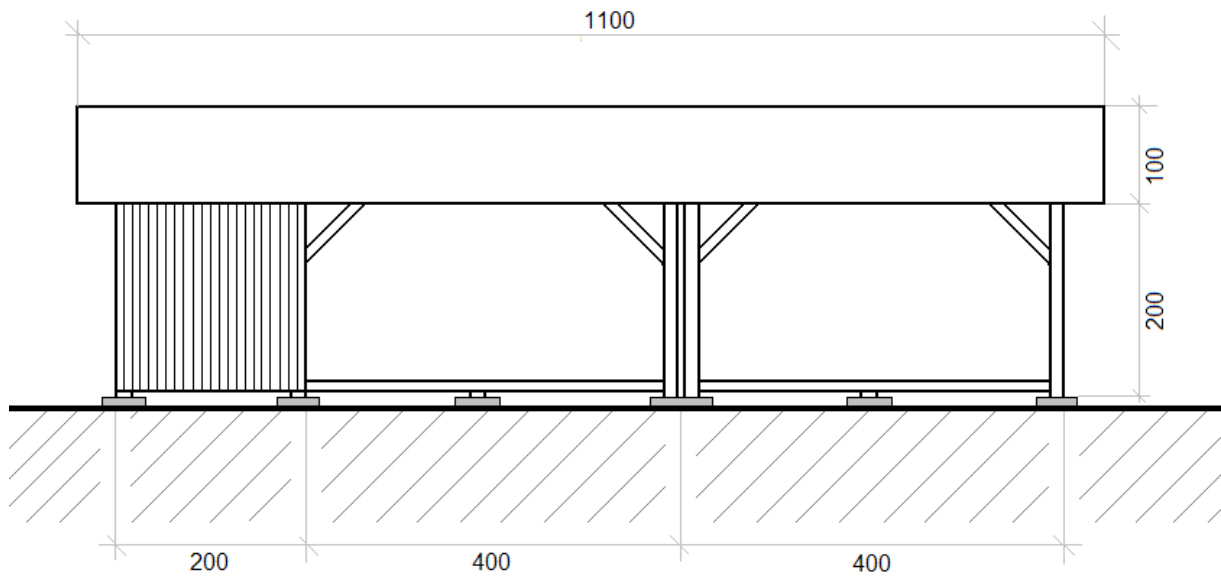
Seník s ložnou plochou na území VLS



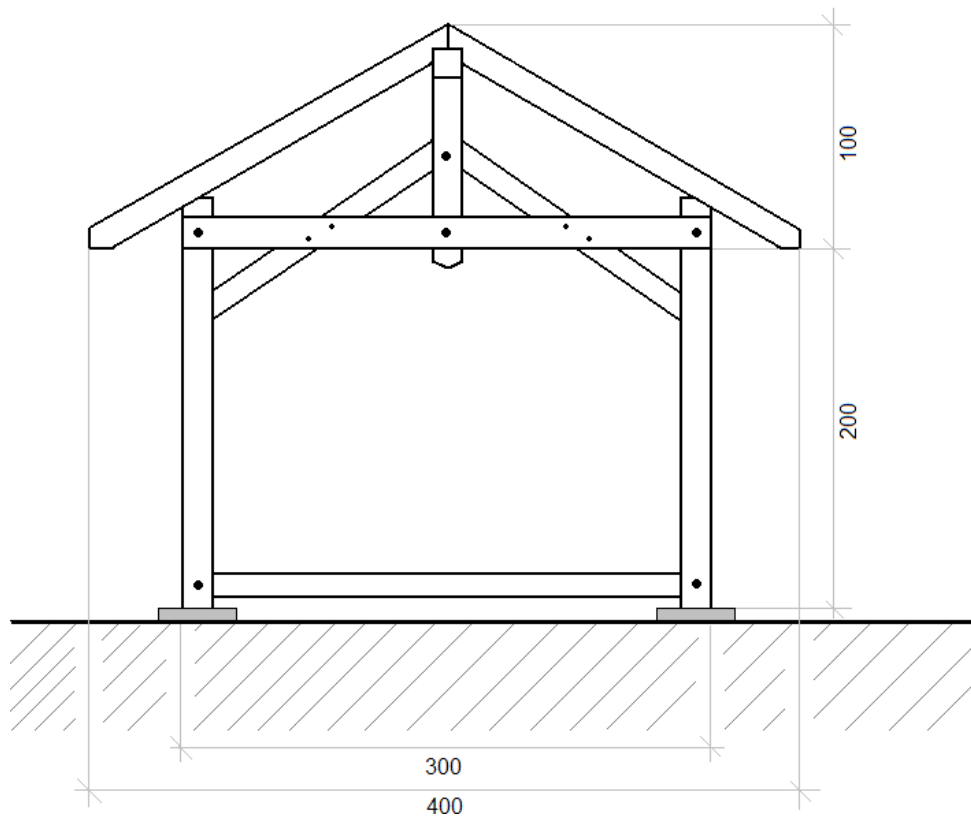
Seník boční pohled 1 : 100



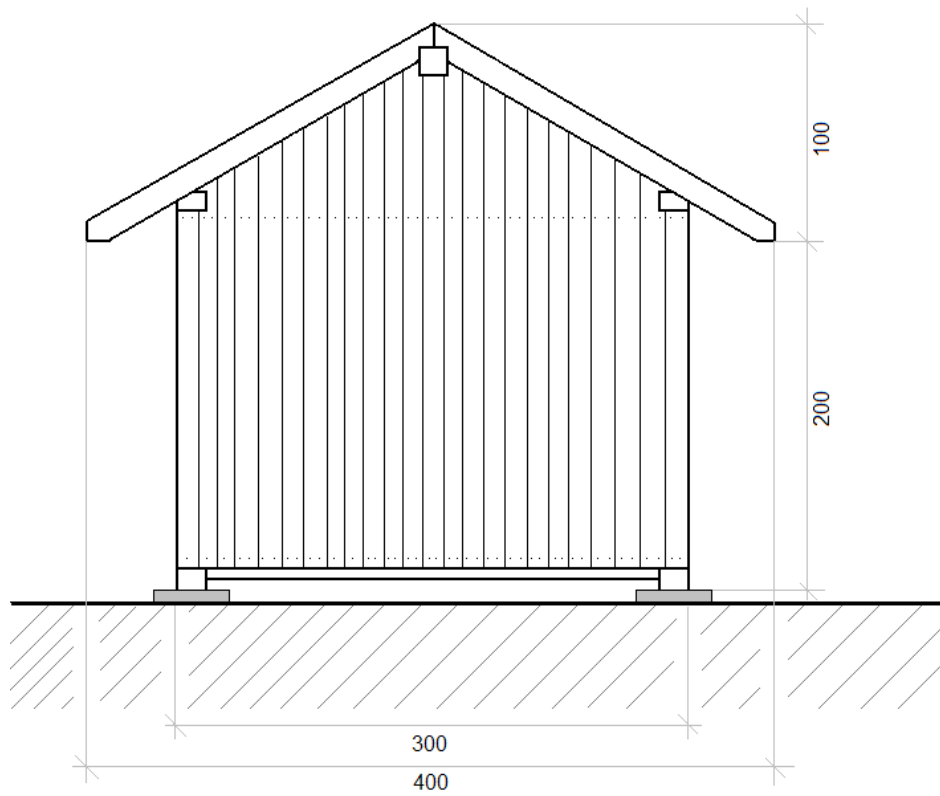
Seník boční pohled 1 : 100



Seník čelní pohled 1 : 25



Seník zadní pohled 1 : 25



2.4.10 Seník s krmelcem pro volně ložené seno a zásobníkem na jadrné krmivo

Dřevostavba umožňující skladování a předkládání objemného krmiva. Do tohoto seníku se zakládá volně ložené seno. Uzavřená část slouží pro skladování jadrného krmiva. Jedná se o dřevostavbu těžké skeletové konstrukce se sedlovou střechou. Nosný konstrukční rám je vytvořený ze svislých a vodorovných prvků z hraněného řeziva (10cm x 10cm).

Na výrobu stěn skladu jsou použity prkna (3cm x 20cm) v potřebných délkách.

Rozměry konstrukce: (délka-9m ,šířka-4,5m, výška-5m).

Mechanické spojení konstrukčních prvků rámu je pomocí ocelových hřebíků a desek s prolisovanými trny.

Trvanlivost dřevěné konstrukce je zajištěna pomocí beztlakové impregnace.

Pod celou konstrukcí seníku je vytvořena plocha o rozměru (10m x 5m) z betonových panelů.

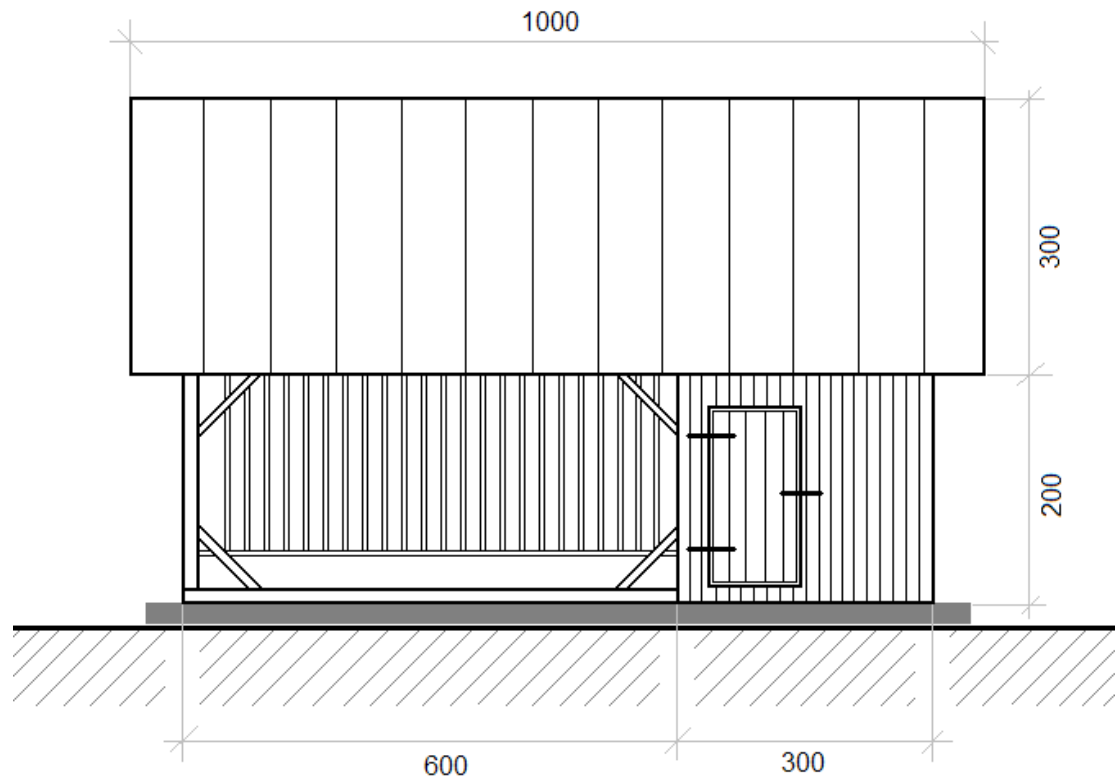
Konstrukce krovu je prostá krokevní. Krokve (8cm x 10cm), střešní latě (4cm x 6cm).

Jako střešní krytina jsou použity dílce vlnitého plechu.

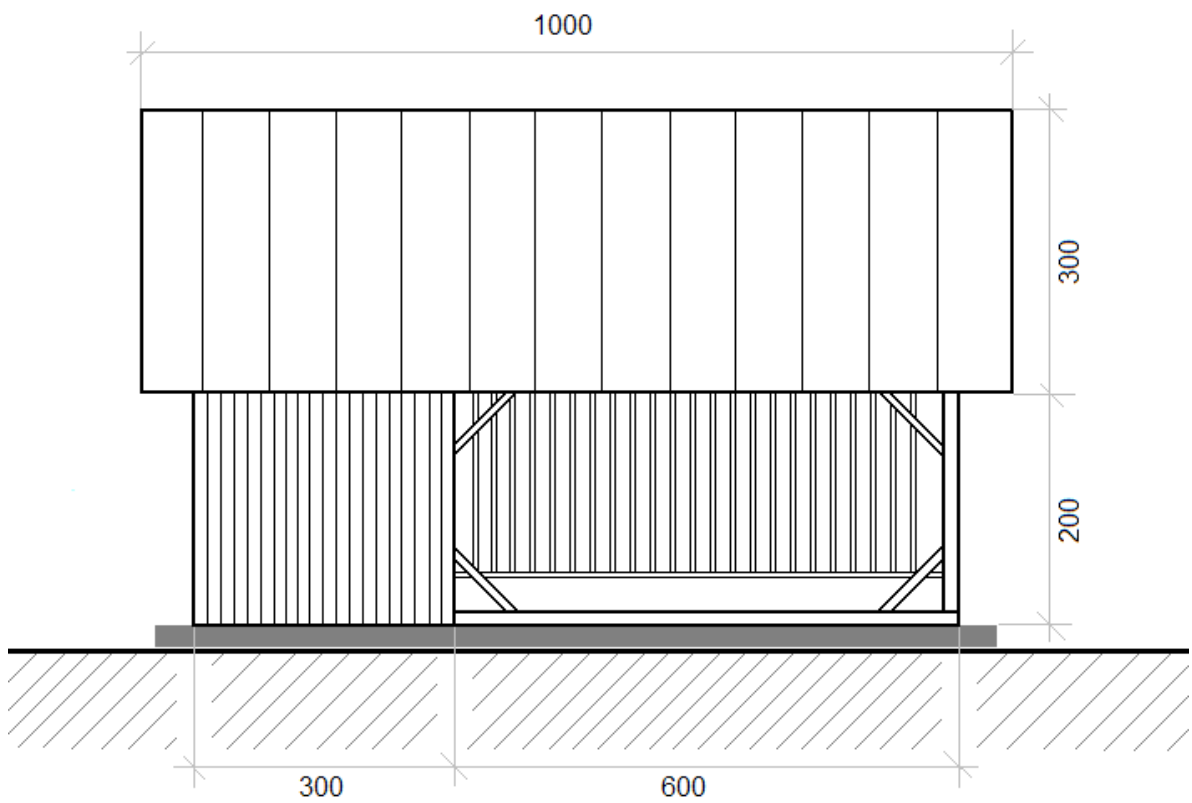
Seník s krmelcem na území VLS



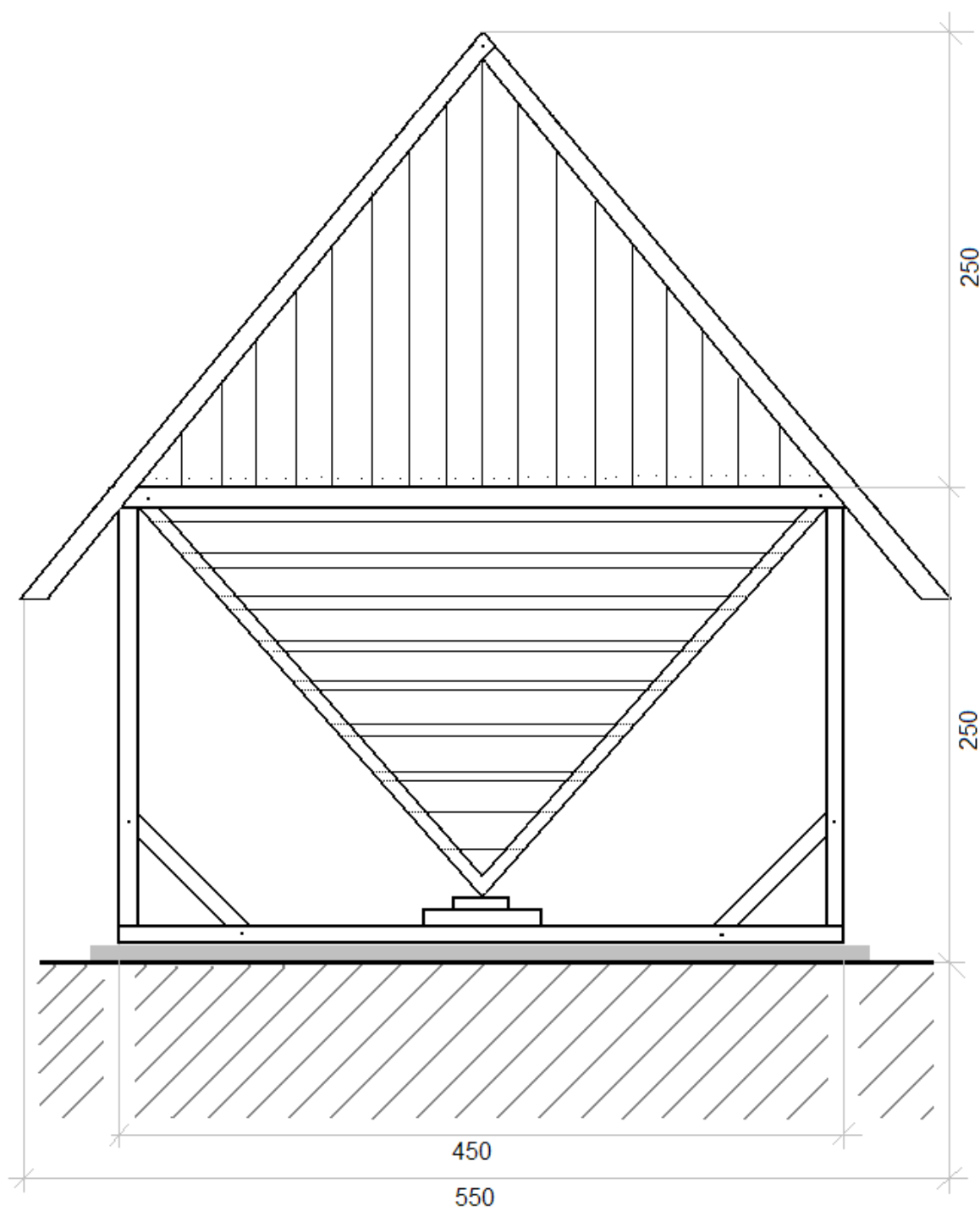
Seník s krmelcem boční pohled 1 : 100



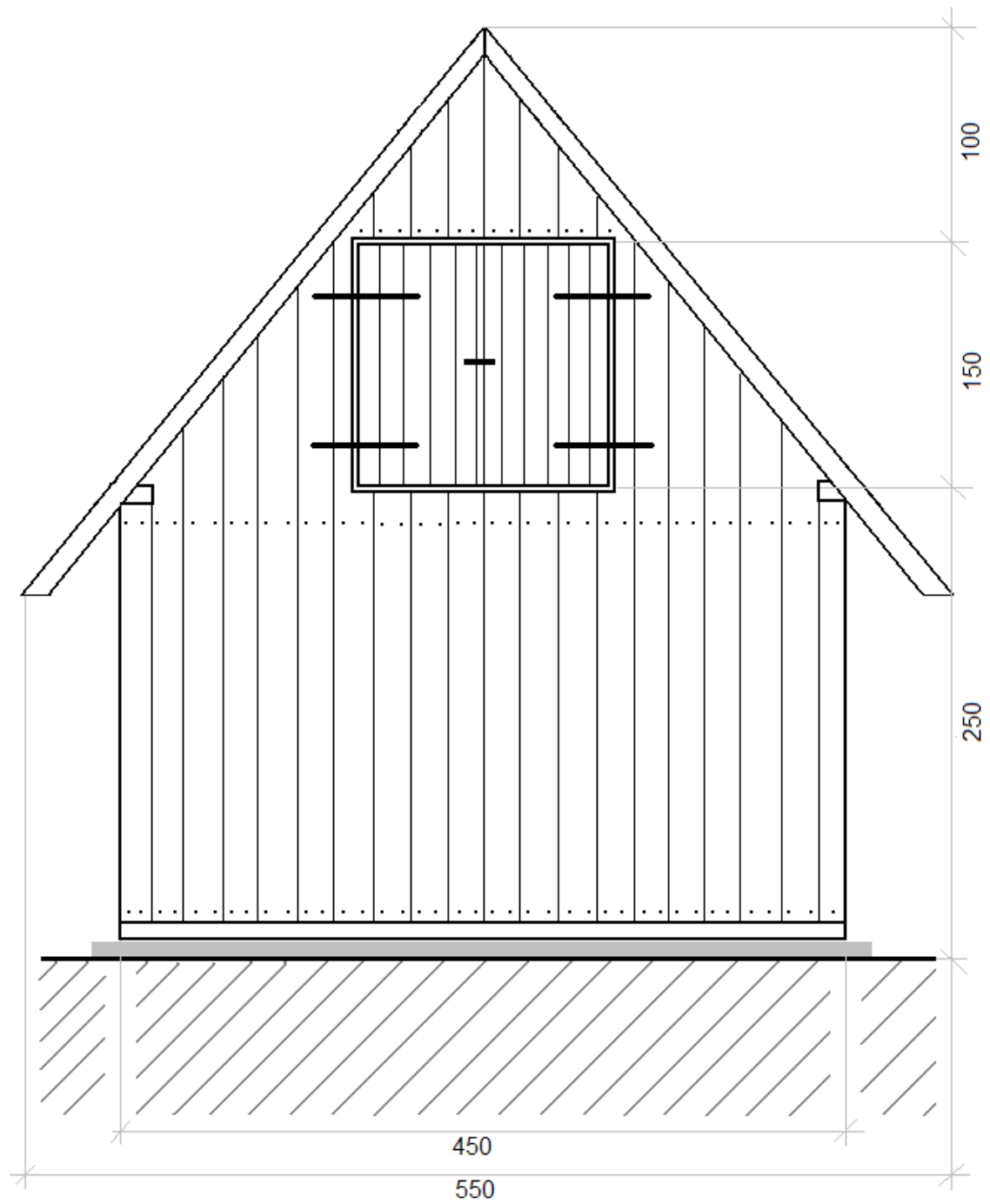
Seník s krmelcem boční pohled 1 : 100



Seník s krmelcem čelní pohled 1 : 20



Seník s krmelcem zadní pohled 1 : 20



2.4.11 Krmný stůl na kulaté balíky

Tyto krmné stoly slouží pro předkládání sena nebo senáže ve formě kulatých lisovaných balíků. Předkládané krmivo se do krmného stolu umísťuje pomocí čelního nakladače.

Jedná se o dřevostavbu těžké skeletové konstrukce se sedlovou střechou.

Nosný konstrukční rám je vytvořený ze svislých a vodorovných prvků z hraněného řeziva (15cm x 15cm).

Rozměry konstrukce: (délka-2m ,šířka-2m, výška-3m).

Mechanické spojení konstrukčních prvků rámu je pomocí ocelových svorníků průměr 14mm.

Trvanlivost dřevěné konstrukce je zajištěna pomocí beztlakové impregnace.

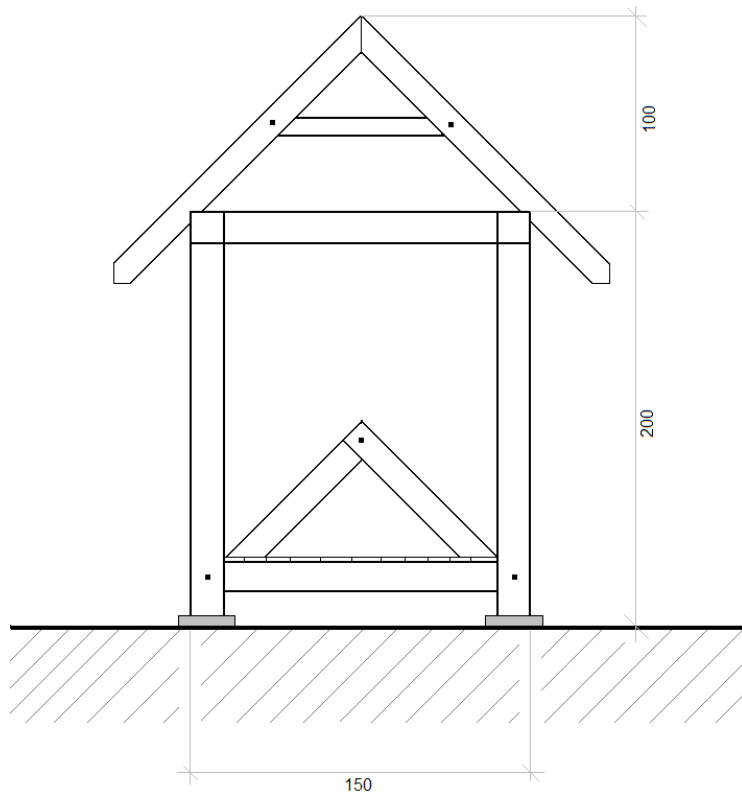
Svislé prvky konstrukce jsou podloženy betonovými bloky (20cm x 30cm x 30cm).

Konstrukce krovu je prostá krokevní. Krokve (10cm x 15cm). Na záklop krovu jsou poříta prkna (2cm x 10cm x 300cm), jako střešní krytina je použit asfaltový šindel.

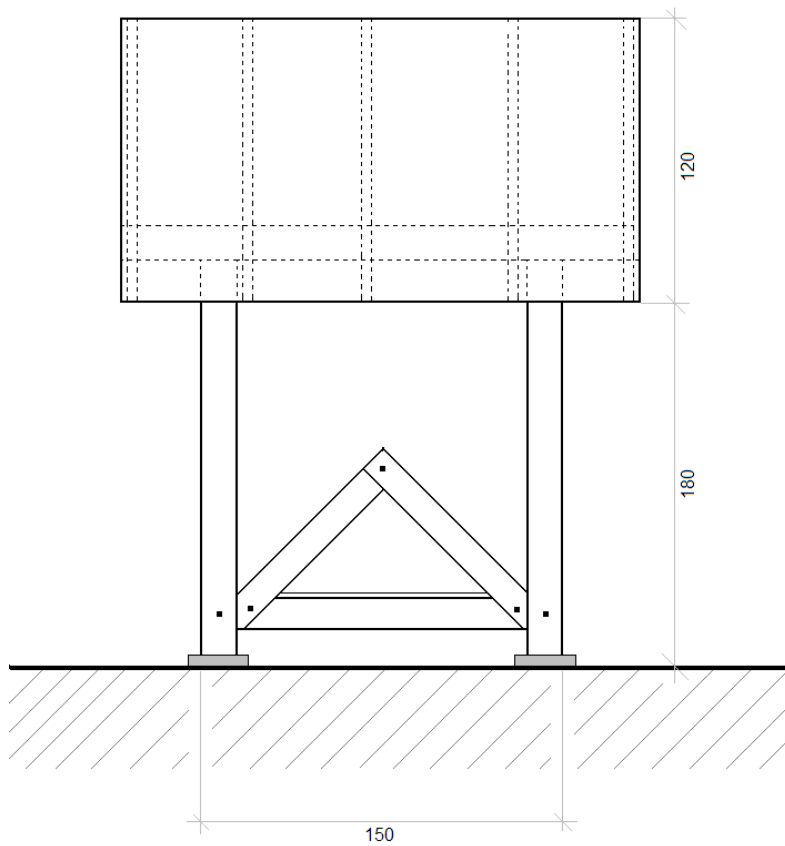
Krmný stůl na kulaté balíky na území NP Šumava



Krmný stůl na čelní pohled 1 : 20



Krmný stůl boční pohled 1 : 20



2.4.12 Kazatelna

Uzavřená kazatelna zajišťující ochranu před povětrnostními vlivy, umožňující skryté pozorování zvěře pro 1-2 osoby.

Konstrukce kazatelny je rozdělena na 3 části: podstavec, nástavba, žebřík.

Na výrobu podstavce jsou použity odkorněné smrkové tyče o středním průměru 12 cm.

Podstavec je lichoběžníkového tvaru směrem nahoru se zužující. Výška podstavce 3m, rozměry dolní základny (260cm x 240cm), rozměry horní základny (180cm x 160cm). Základna kazatelny je ukotvena do země ocelovými (L) profily. Na ploše horní základny je vyrobena podlaha ze smrkových fošen (5cm x 15cm x 160cm). Dostatečně velký prostor podlahy (120cm x 160cm) slouží pro umístění nástavby kazatelny a vytvoření volného prostoru pro bezpečný výstup na kazatelnu příloha č.5. Nástavba kazatelny je opatřena vstupními dveřmi, pohyblivou sedačkou a třemi okenními otvory. Na výrobu nástavby jsou použité hranoly (5cm x 5cm) a hoblovaná prkna (2cm x 10cm) v potřebných délkách. Střecha kazatelny pultová, krytina asfaltový šindel.

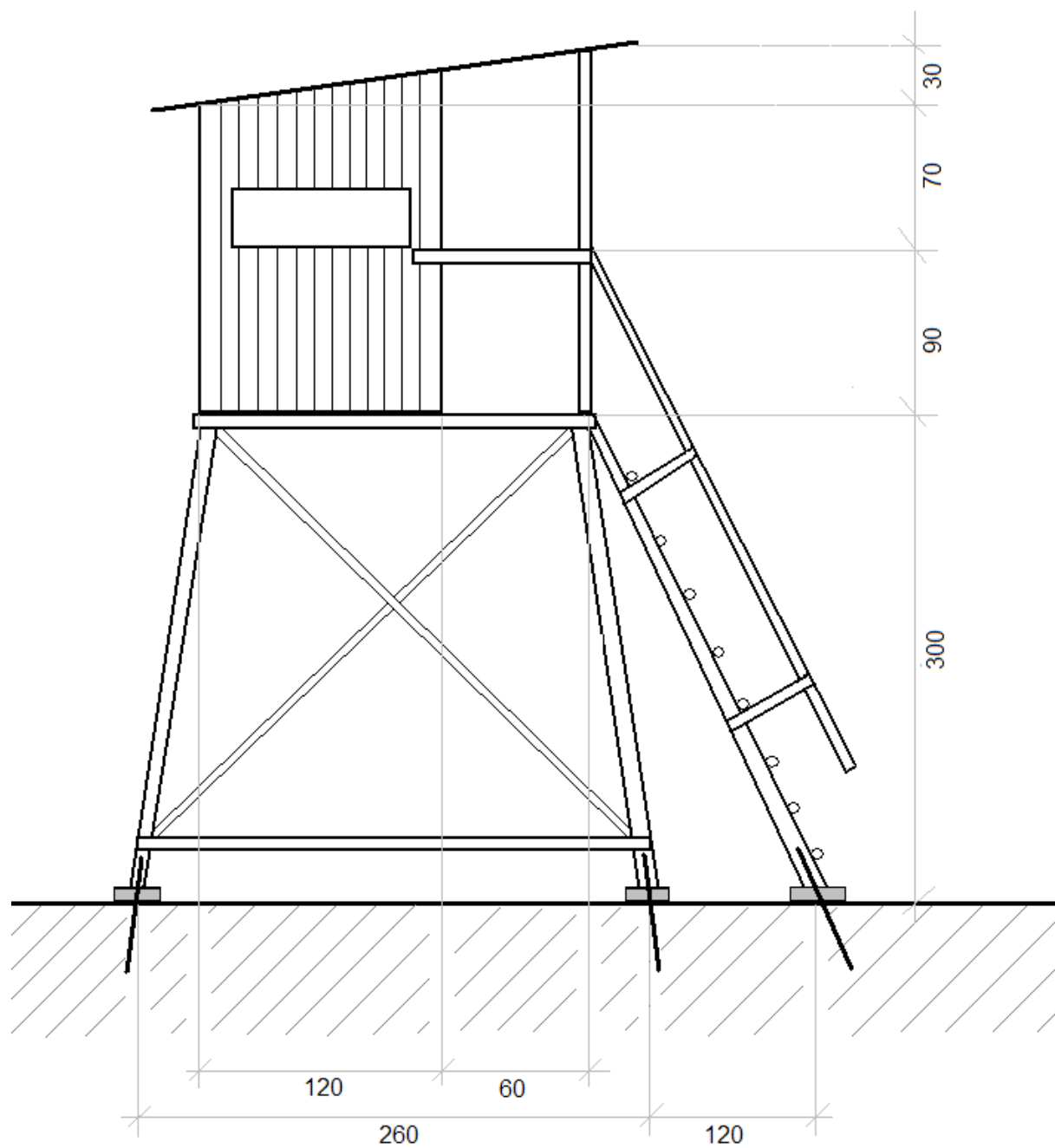
Na výrobu žebříku jsou použity odkorněné smrkové tyče o průměru 12cm.

Kazatelna musí být vybavena žebříkem vyhovující technické normě ČSN EN 131-1.

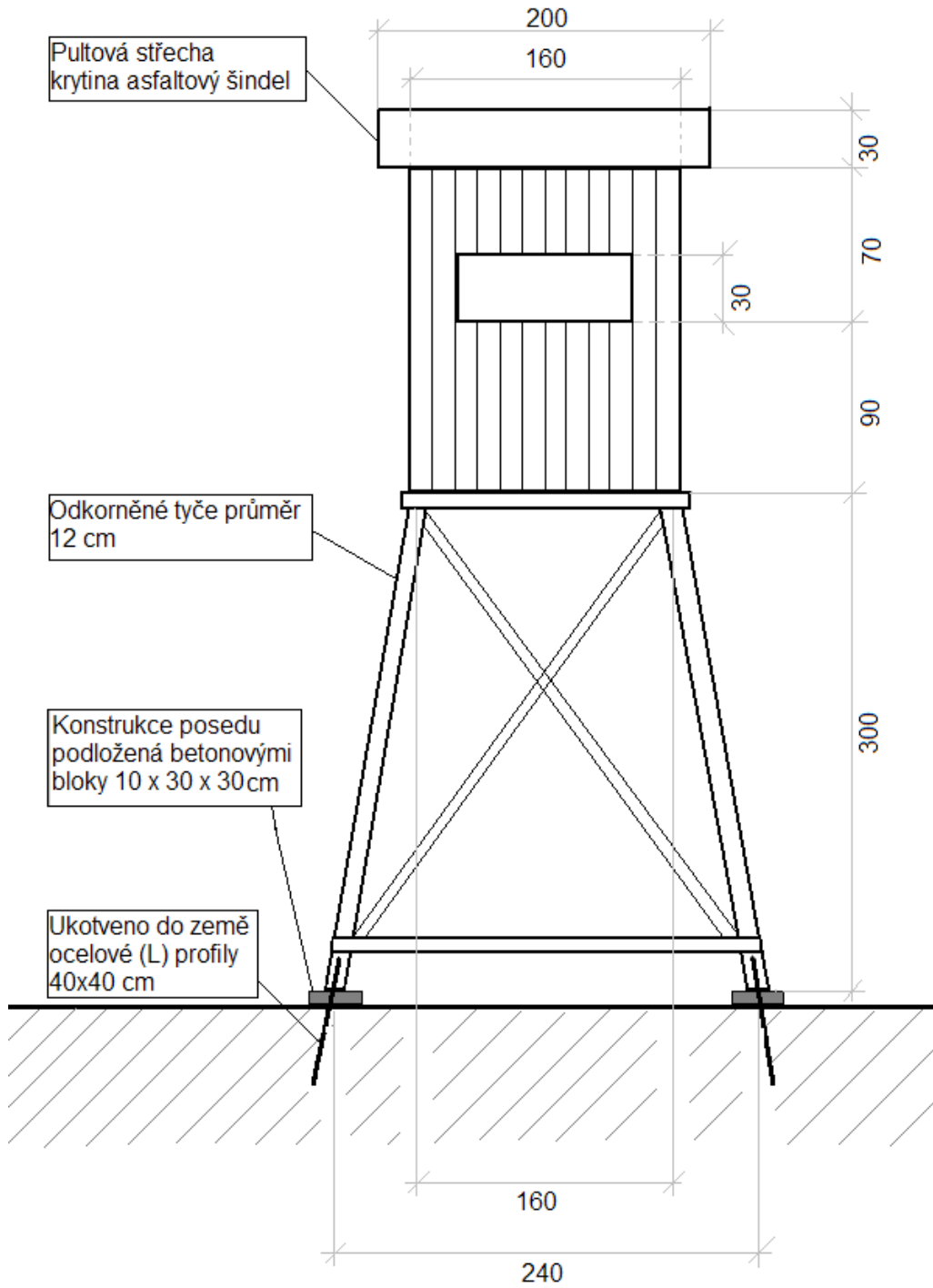
Uzavřená kazatelna na území VLS



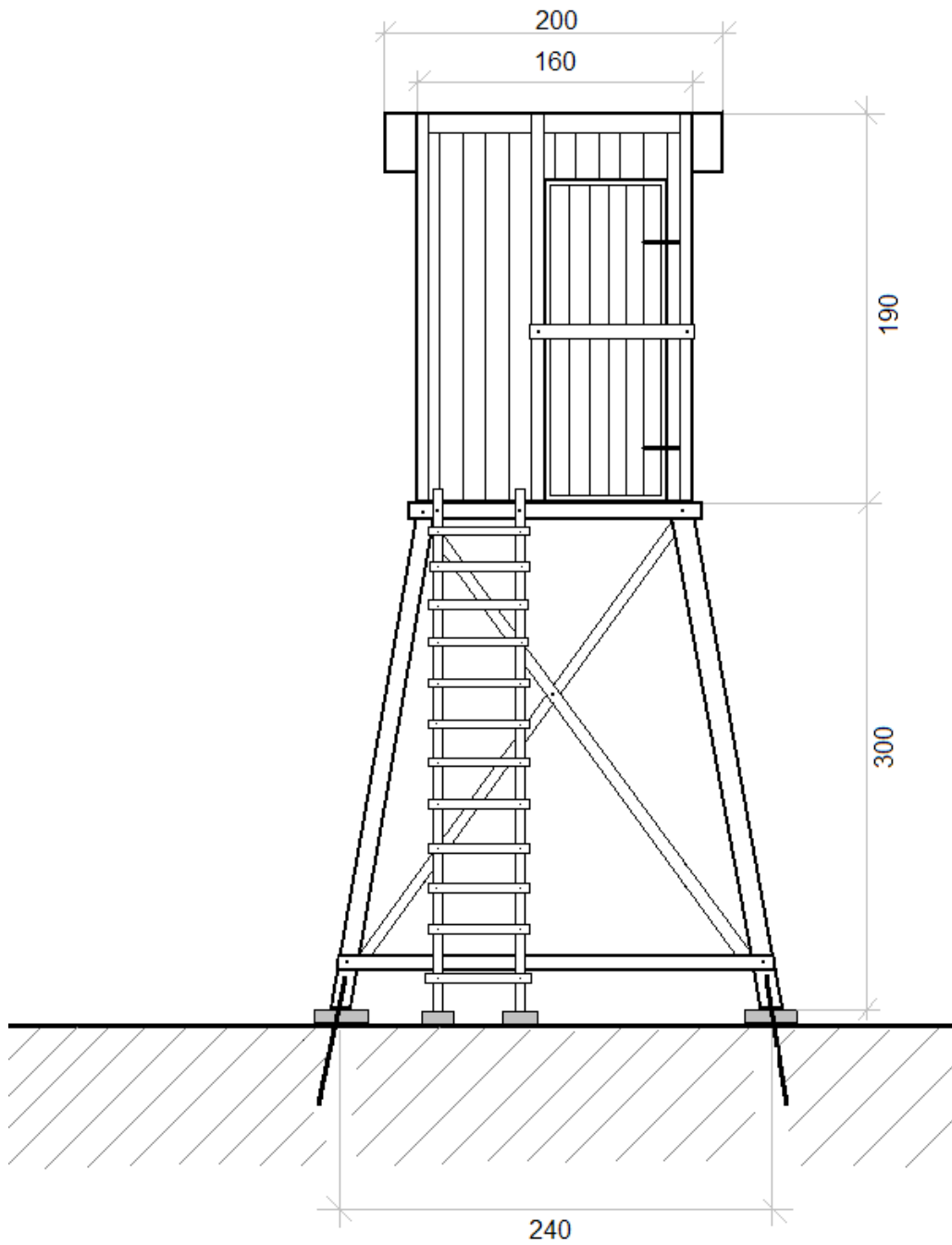
Krytá kazatelna boční pohled 1 : 20



Krytá kazatelna čelní pohled 1 : 20



Krytá kazatelna zadní pohled : 20



2.4.13 Pozorovací zařízení pro veřejnost

Dřevostavba srubové konstrukce umožňující skryté pozorování více účastníkům (10-20 osob) s odborným doprovodem a výkladem. Tyto stavby jsou umístěny v bezprostřední blízkosti oborního oplocení. Pozorování jelenů pro veřejnost je možné pouze v NP Šumava. Pozorovací místa se nacházejí ve třech lokalitách: Borová Lada, Srní, Jelení vrchy. Zahájení zimního pozorování se řídí podle uzavření zvěře do obůrek.

Pozorovací srub U Herciána



2.4.14 Příjezdová cesta

Obůrky jsou situovány poblíž zpevněných cest z důvodu zásobování krmivem.

Většina obůrek je přístupna po 2L - 4,0/30 , 2L – 3,5/20 .

3. METODIKA

Pro zpracování této práce byla použita metoda vlastního terénního šetření.

Šetření bylo zaměřeno na vyhodnocení technického vybavení přezimovacích obůrek.

Terénní šetření jsem prováděl na území Vojenské lesy a statky ČR, s.p. divize Horní Planá (LS Arnoštov, LS Horní Planá a LS Chvalšiny) a na území Národního Parku Šumava (ÚP České Žleby a ÚP Stožec).

Na území Vojenské lesy a statky ČR, s.p. divize Horní Planá jsem prováděl místní šetření v šesti přezimovacích obůrkách. Toto místní šetření probíhalo po schválení Vojenského Újezdního Úřadu Boletice. Místní šetření jsem prováděl v letních měsících. Zde jsem se seznámil s popsáním zařízením přezimovacích obůrek. Potřebné podklady o obůrkách jsem získal od Vojenského Újezdního Úřadu.

Na území NP Šumava jsem prováděl místní šetření ve třech přezimovacích obůrkách. Toto místní šetření probíhalo po domluvě s panem Ing. Ladislavem Valentou – technikem ÚP Stožec. Místní šetření jsem prováděl v zimních měsících. Zde jsem se seznámil s popsáním zařízením přezimovacích obůrek. Potřebné podklady o obůrkách jsem získal od Správy Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava.

Výkresy jednotlivých obůrek a zařízení byly vypracovány na základě místního šetření.

Autorem všech výkresových a fotografických částí této práce je Vitha Pavel.

Výkresová část dokumentace kótována v centimetrech.

Mapové podklady byly čerpány ze serveru Mapy.cz.

4. VÝSLEDKY

4.1 Popis přezimovacích obůrek na území VVP Boletice

Na území vojenského prostoru Boletice se již v historii nacházely 2 objekty pro přezimování jelení zvěře, které postupně zanikly.

S výstavbou současných obůrek se začalo v roce 2008.

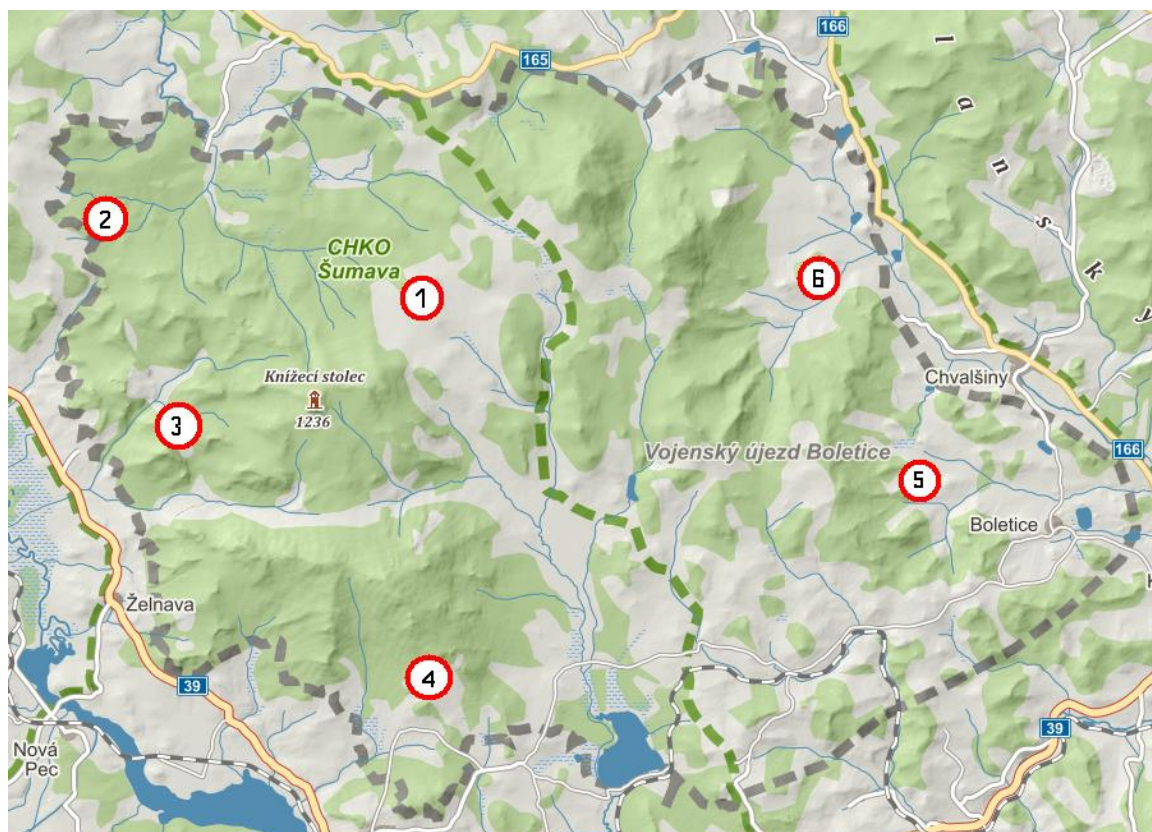
Na území VVP Boletice jsem prováděl místní šetření v 6 obůrkách.

LS Arnoštov: Zlatovec - 1 , Chlum – 2

LS Horní Planá: Kriegovka - 3, Maňávka – 4

LS Chvalšiny: Osí - 5, Vražice - 6

Rozmístění přezimovacích obůrek na území Vojenského újezdu Boletice



Zdroj: mapy.cz.

4.1.1 Zlatovec

Přezimovací obůrka Zlatovec v teritoriu Lesní správy Arnoštov na pozemcích parcelní číslo: 107, 213/1 v katastrálním území Ondřejov u Českého Krumlova.

Výměra: 21ha

Délka oplocení: 2200 m

Průměrná nadmořská výška 900 m .n.m.

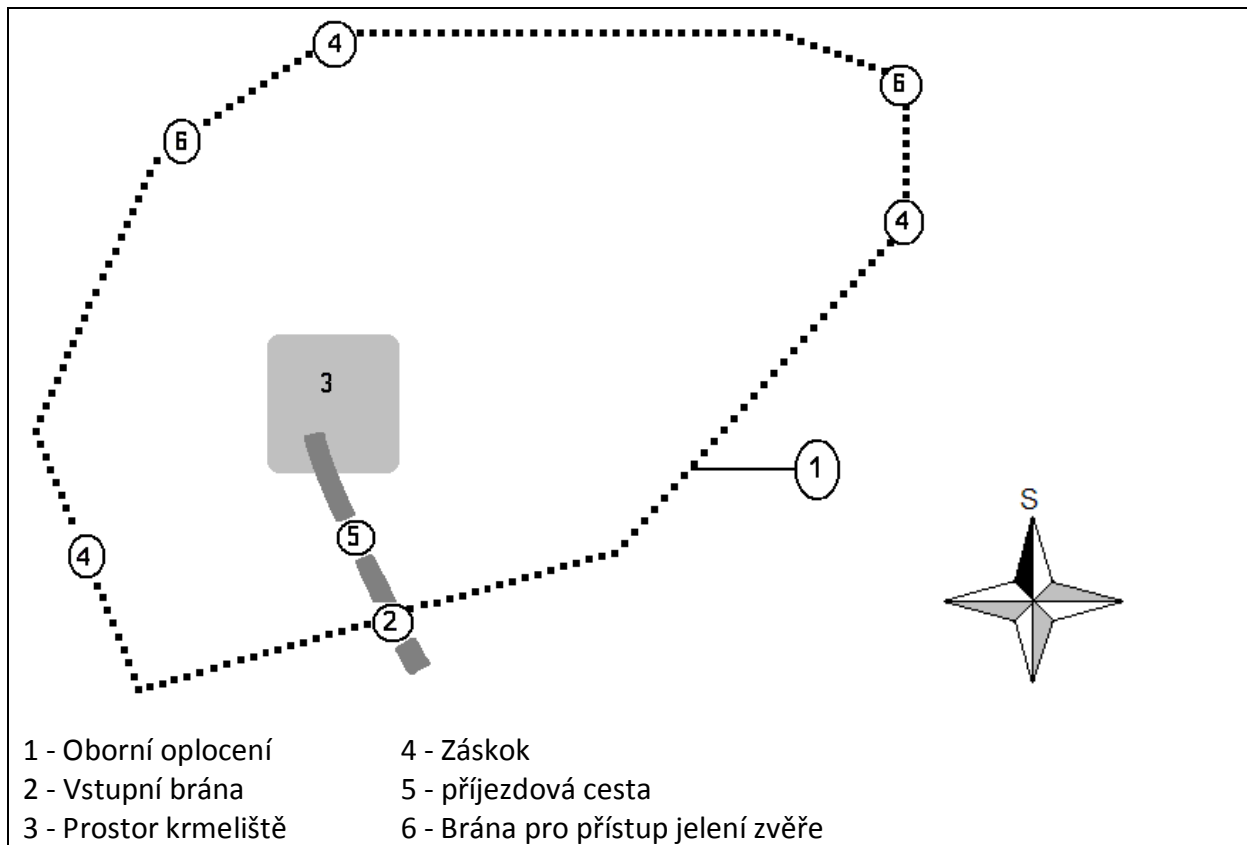
Rok vzniku: 2011

V oplocení je osazena vstupní brána ocelové konstrukce pro vjezd vozidel k zásobování zvěře krmivem, dále oplocení obsahuje 3 záskoky a 2 brány pro přístup jelení zvěře. Obůrka je vybavena: zásobníkem na dužnaté krmivo, seníkem pro volně ložené seno se zásobníkem na jadrné krmivo, krytými korýtky na jadrné krmivo, kazatelnou. Prostor krmeliště JZ expozice. V jihozápadní části obůrky se nachází prameniště.

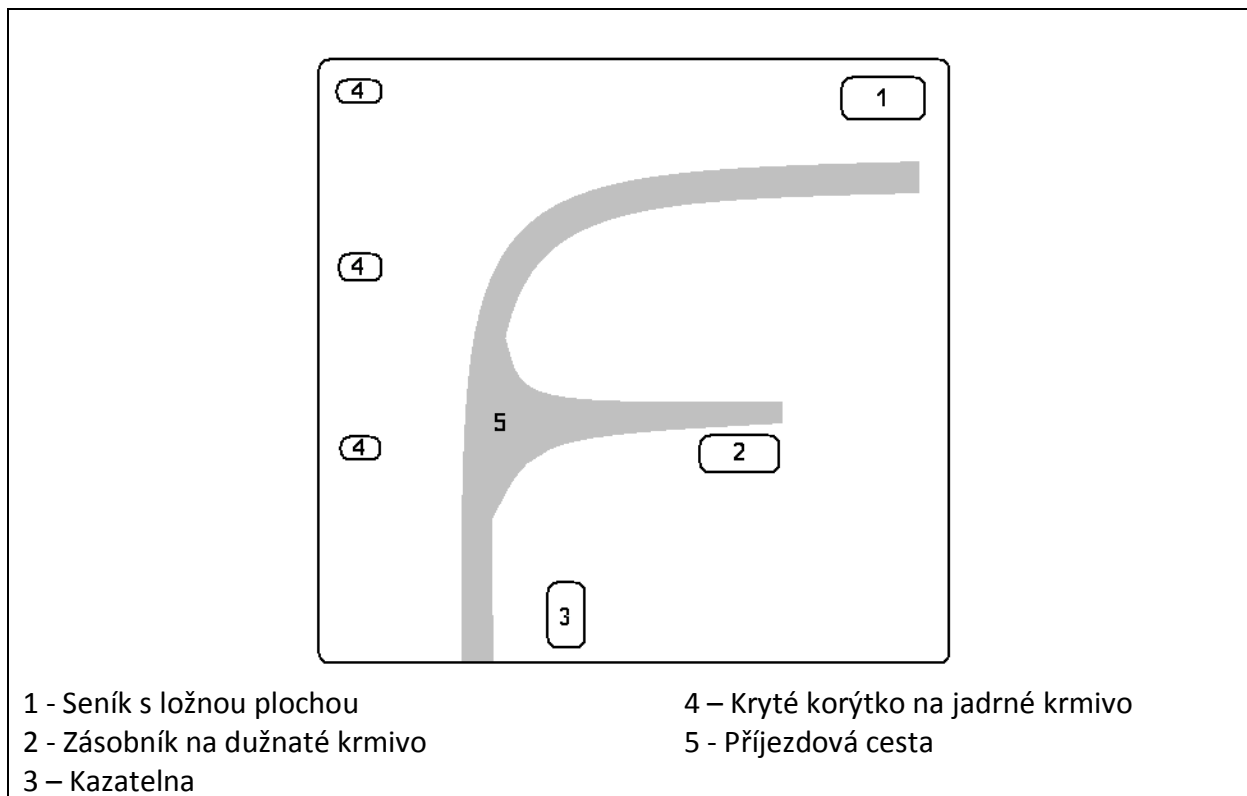
Brána pro přístup jelení zvěře



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení obůrky



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení v prostoru krmeliště



4.1.2 Chlum

Přezimovací obůrka Chlum je situována v jihozápadní části v.v.p. v teritoriu Lesní správy Arnoštov, na pozemku parcelní číslo : 26/1 a 26/2 v katastrálním území Uhlíkov u Českého Krumlova.

Výměra: 11 ha

Délka oplocení: 1400 m

Průměrná nadmořská výška: 800 m

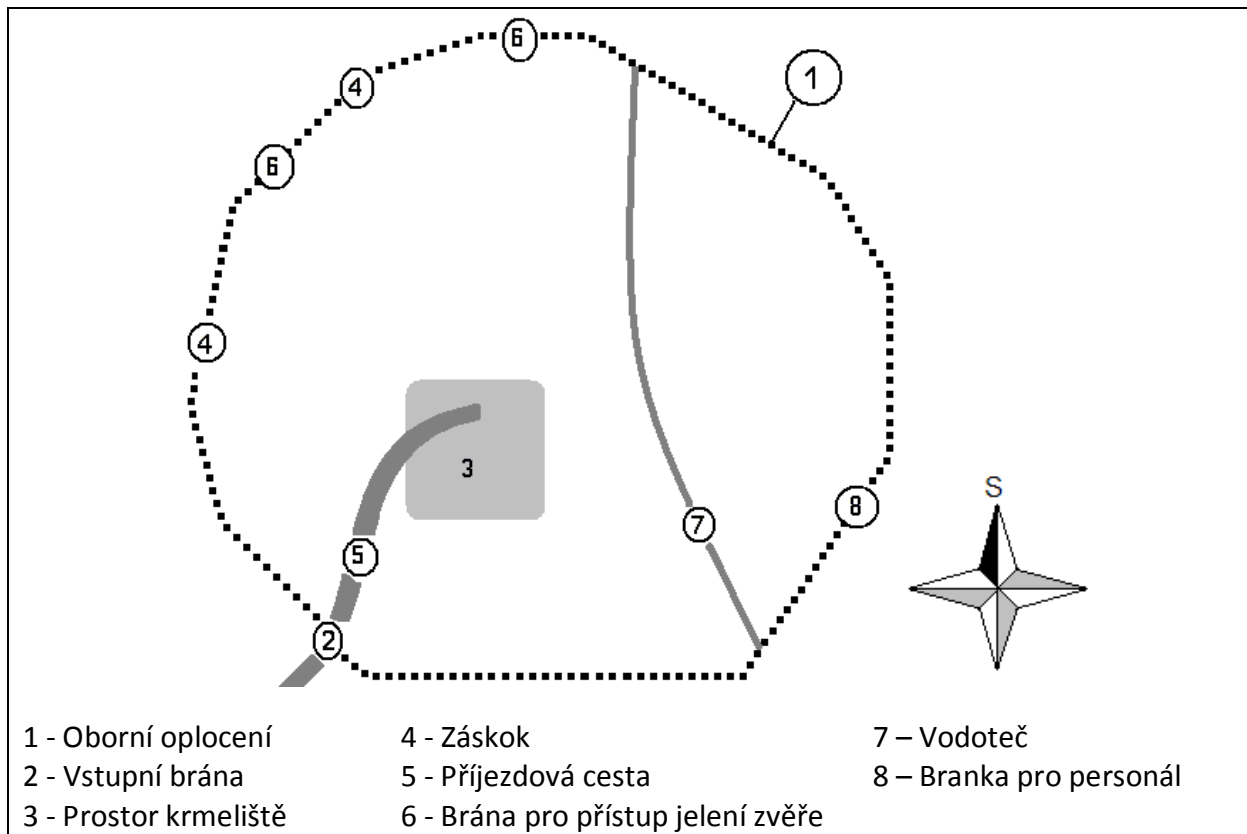
Rok vzniku: 2012

V oplocení je osazena brána ocelové konstrukce určená pro vjezd vozidel k zásobování zvěře krmivem, dále oplocení obsahuje 2 záskoky, 2 brány pro přístup jelení zvěře a branku dřevěné konstrukce pro personál. Obůrka je vybavena: seníkem pro volně ložené seno se zásobníkem na jadrné krmivo, krytými korýtky na jadrné krmivo, kazatelou. Prostor krmeliště Z expoziče. Přes obůrku protéká silná vodoteč, v oborním oplocení jsou vybudovány 2 propustky chránící oplocení při vysokém průtoku. Dužnaté krmivo se musí dovážet, obůrka není vybavena zásobníkem.

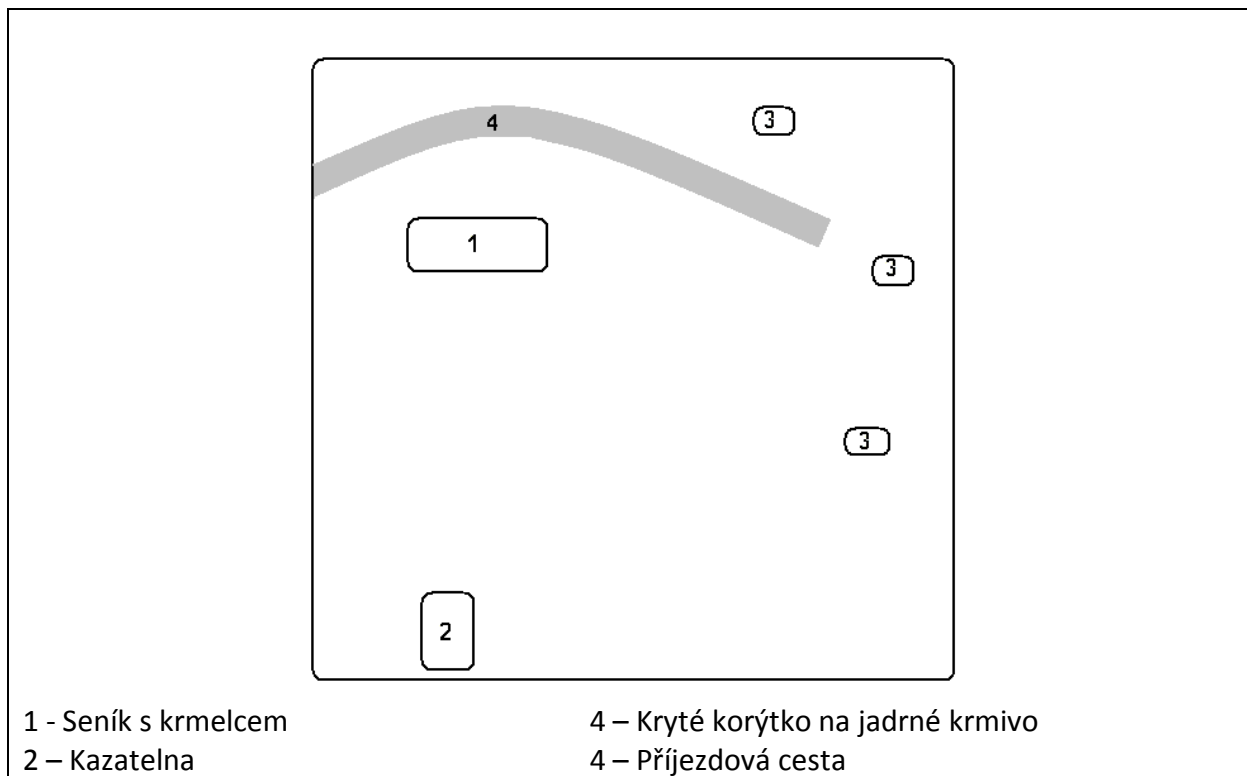
Propustek na vodoteči



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení obůrky



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení v prostoru krmeliště



4.1.3 Kriegovka

Přezimovací obůrka Kriegovka v teritoriu Lesní správy Horní Planá na pozemcích parcelní číslo: 33, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 74 a 76 v katastrálním území Uhlíkov u Českého Krumlova.

Výměra: 12ha

Délka oplocení: 1500 m

Průměrná nadmořská výška 900 m .n.m.

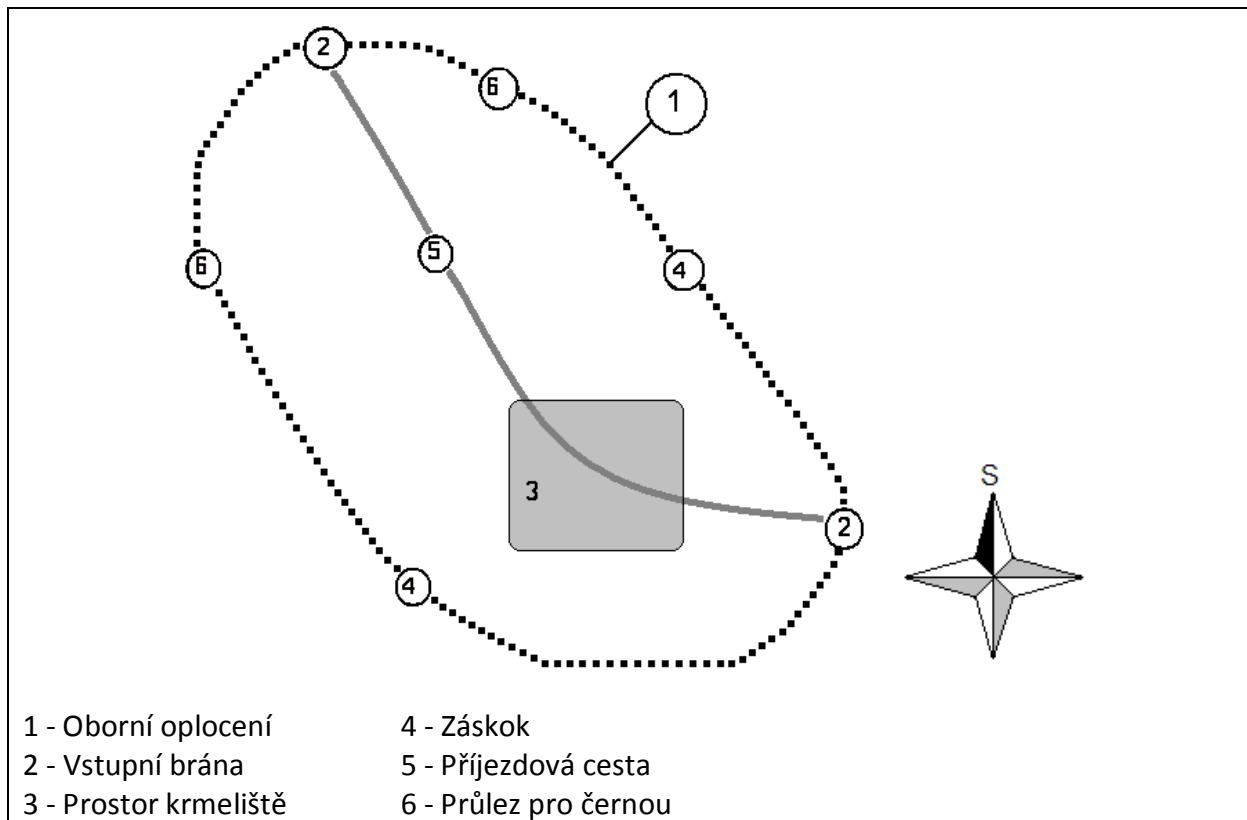
Rok vzniku: 2009

V oplocení jsou osazeny 2 brány ocelové konstrukce pro vjezd vozidel k zásobování zvěře krmivem, dále oplocení obsahuje 2 záskoky a 3 průlezy pro černou zvěř. Obůrka je vybavena: zásobníkem na dužnaté krmivo, seníkem s ložnou plochou se zásobníkem na jadrné krmivo, stabilními korýtky na jadrné krmivo, kazatelou. Prostor krmeliště J expozice. V severní části obůrky je silné prameniště. Obůrka s nejvyšším počtem uzavřených kusů jelení zvěře na území VLS.

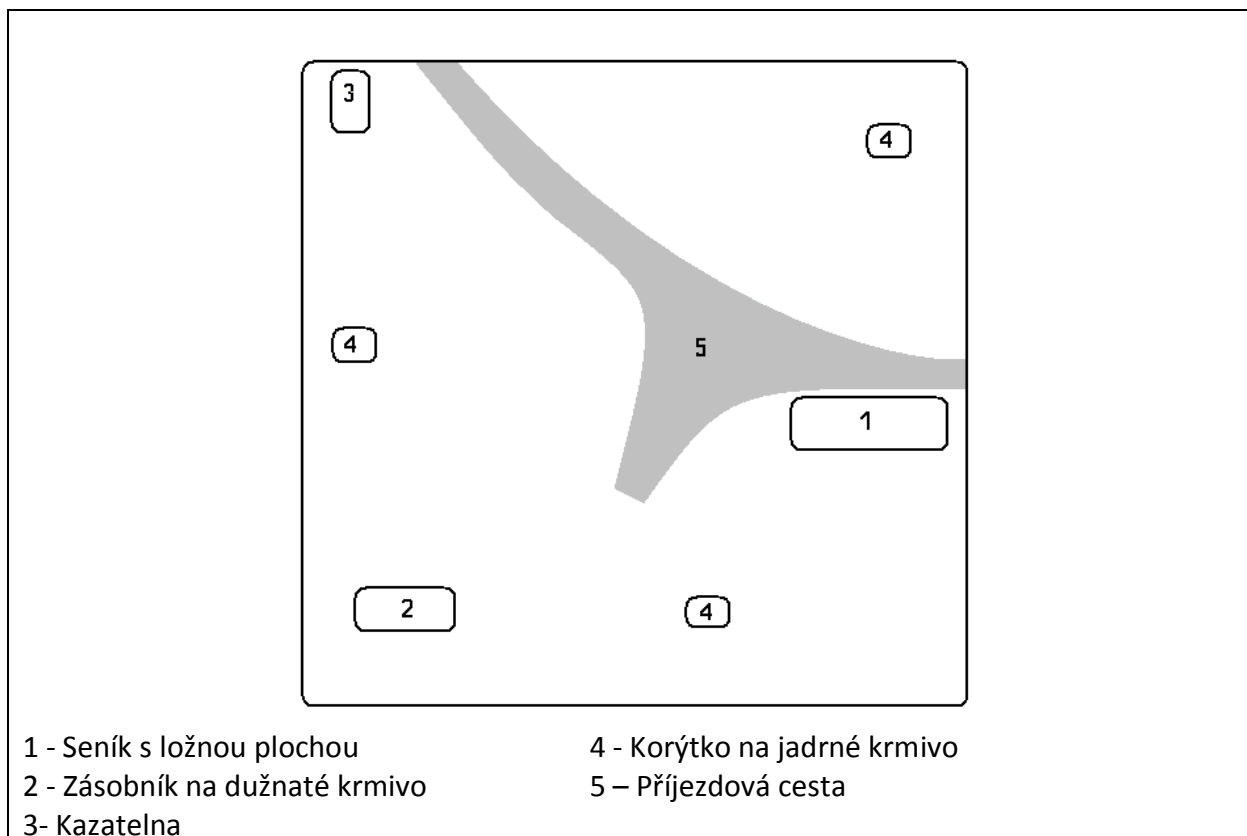
Pohled ze záskoku na krmeliště



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení obůrky



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení v prostoru krmeliště



4.1.4 Maňávka

Přezimovací obůrka Maňávka v teritoriu Lesní správy Horní Planá, na pozemcích parcelní číslo 170, 172, 187, 189, 193 a 200 v katastrálním území Maňávka u Českého Krumlova.

výměra: 12 ha

délka oplocení: 1500 m

průměrná nadmořská výška 900 m.n.m

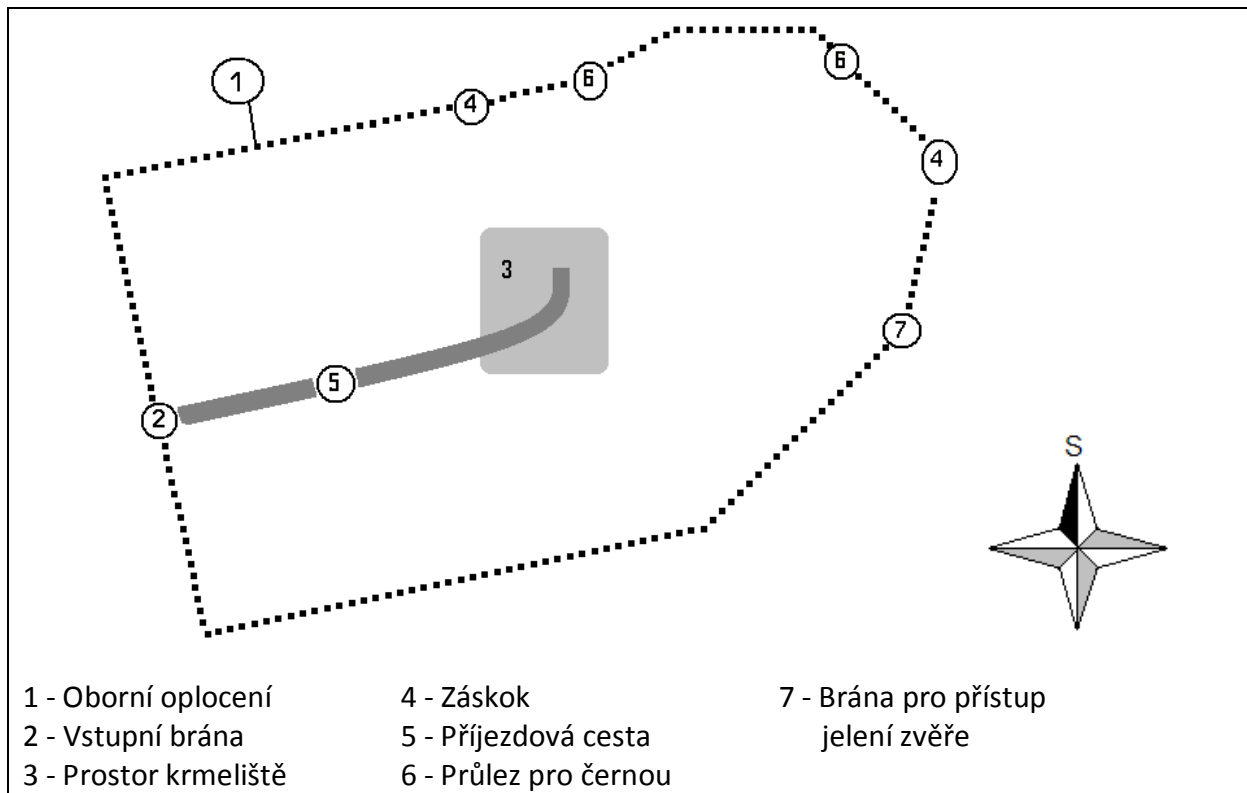
Rok vzniku: 2010

Pro výstavbu oplocení bylo zvoleno svařované pogumované pletivo. V oplocení je osazena vstupní brána ocelové konstrukce určená pro vjezd vozidel k zásobování zvěře krmivem, dále oplocení obsahuje 2 záskoky, 3 průlezy pro černou zvěř a 1 bránu pro přístup jelení zvěře. Obůrka je vybavena: zásobníkem na dužnaté krmivo, seníkem s ložnou plochou se zásobníkem na jadrné krmivo, stabilními korýtky na jadrné krmivo, kazatelnou. Prostor krmeliště JZ expozice. V roce 2014 probíhala výstavba zásobníku na dužnatá krmiva.

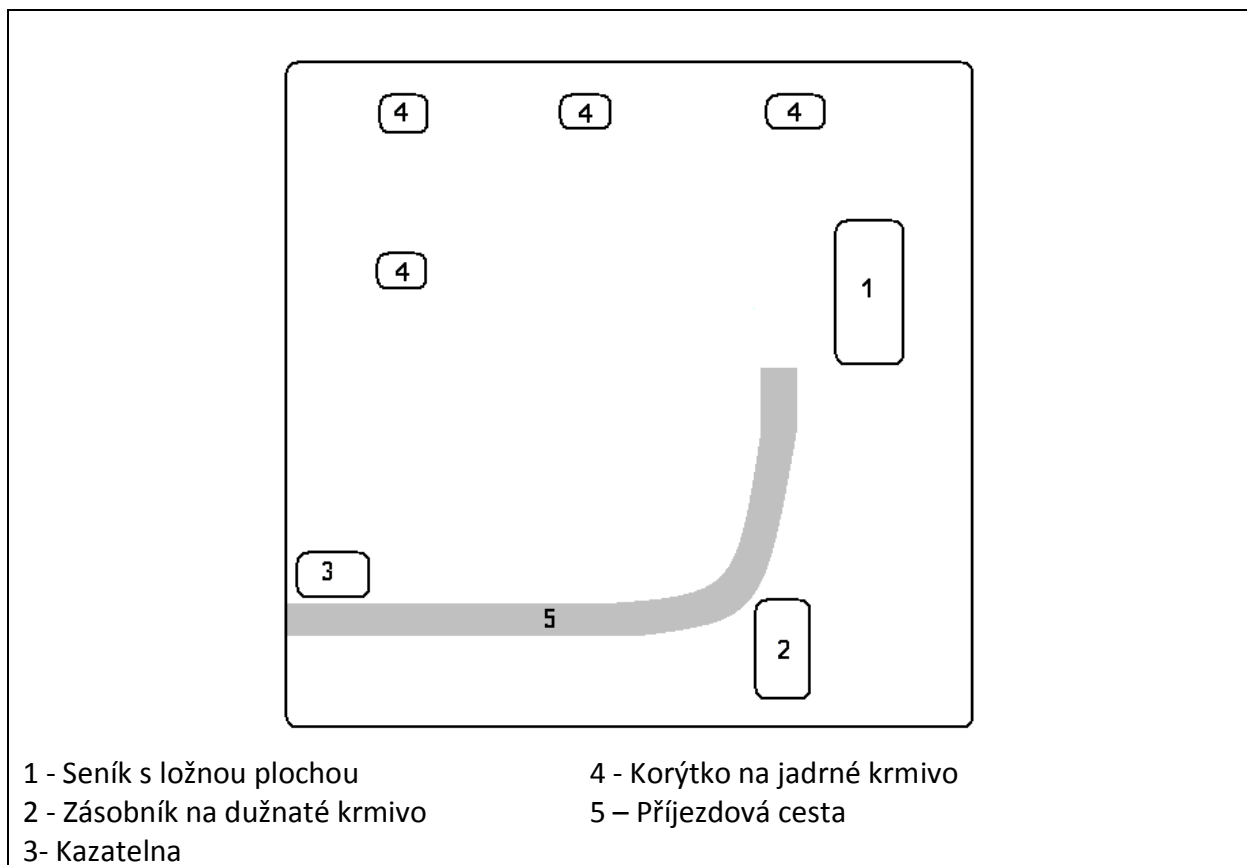
Oborní oplocení z pogumovaného pletiva



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení obůrky



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení v prostoru krmeliště



4.1.5 Osí

Přezimovací obůrka OSÍ v teritoriu LS Chvalšiny, na pozemku parcelní číslo 23,31,42 v katastrálním území Boletice u Českého Krumlova.

Výměra 12 ha.

Délka oplocení 1500 m.

Průměrná nadmořská výška 600 m.n.m.

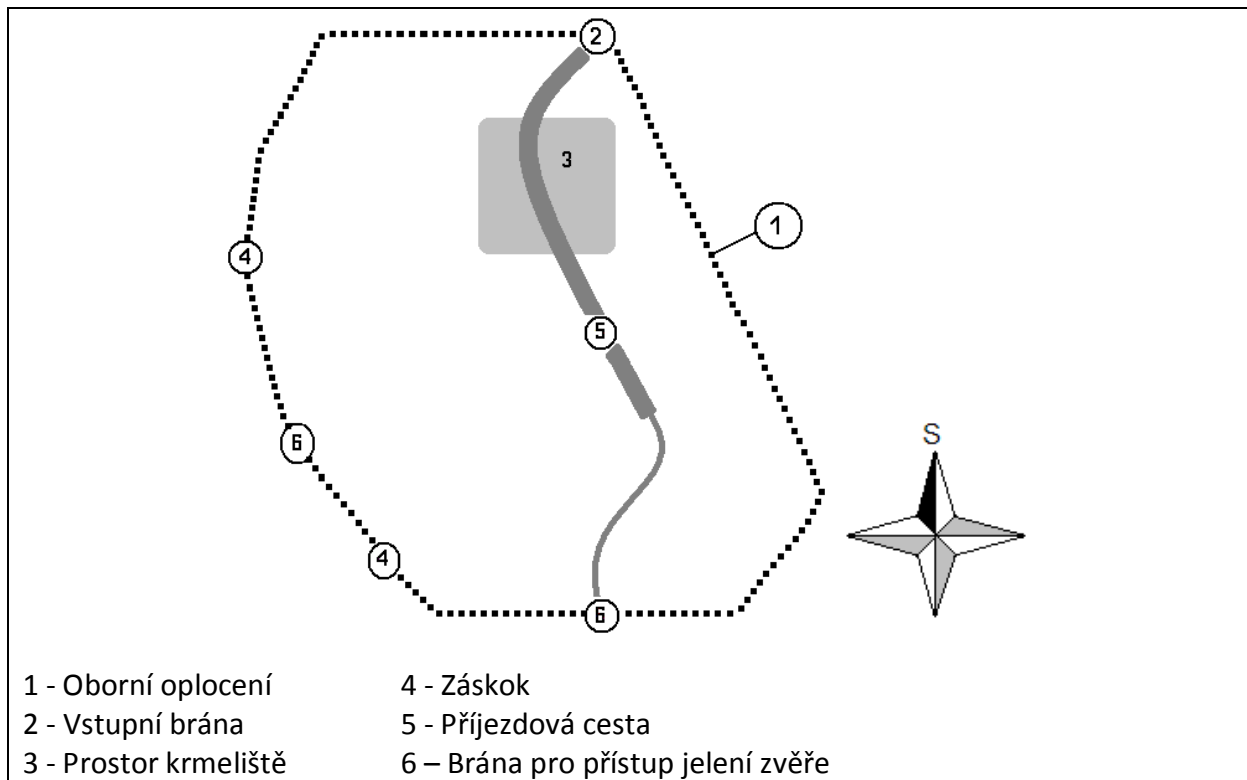
Rok vzniku: 2012

V oborním oplocení je osazena vstupní brána ocelové konstrukce určená pro vjezd vozidel pro zásobování zvěře krmivem, dále oplocení obsahuje 2 záskoky a 2 brány pro přístup jelení zvěře. Obůrka je vybavena: zásobník na dužnaté krmivo, seník s ložnou plochou se zásobníkem na jadrné krmivo, mobilní korýtka na jadrné krmivo, kazatelna. Prostor krmeliště JV expozice. Na části pozemku jsou dodnes patrné pozůstatky po původním osídlení. Tato obůrka s průměrnou nadmořskou výškou 600 m.n.m. je situována nejnižší z celé soustavy obůrek na území VLS Boletice.

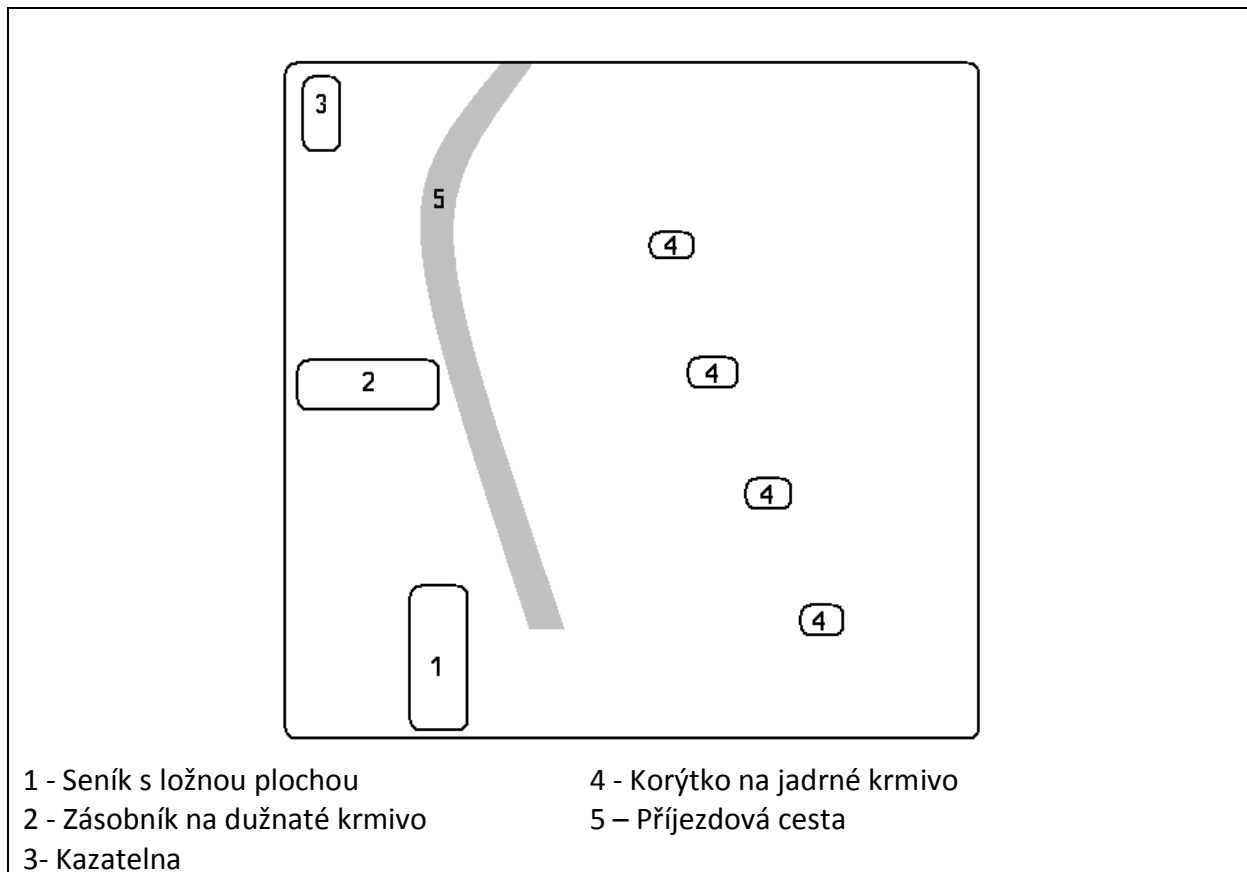
Pohled na krmeliště



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení obůrky



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení v prostoru krmeliště



4.1.6 Vražice

Přezimovací obůrka Vražice v teritoriu Lesní správy Chvalšiny na pozemcích parcelní číslo 130, 131, 132, 133 a 134 v katastrálním území Třebovice u Českého Krumlova.

Výměra: 19 ha.

Délka oplocení: 1800m.

Průměrná nadmořská výška: 650 m.n.m.

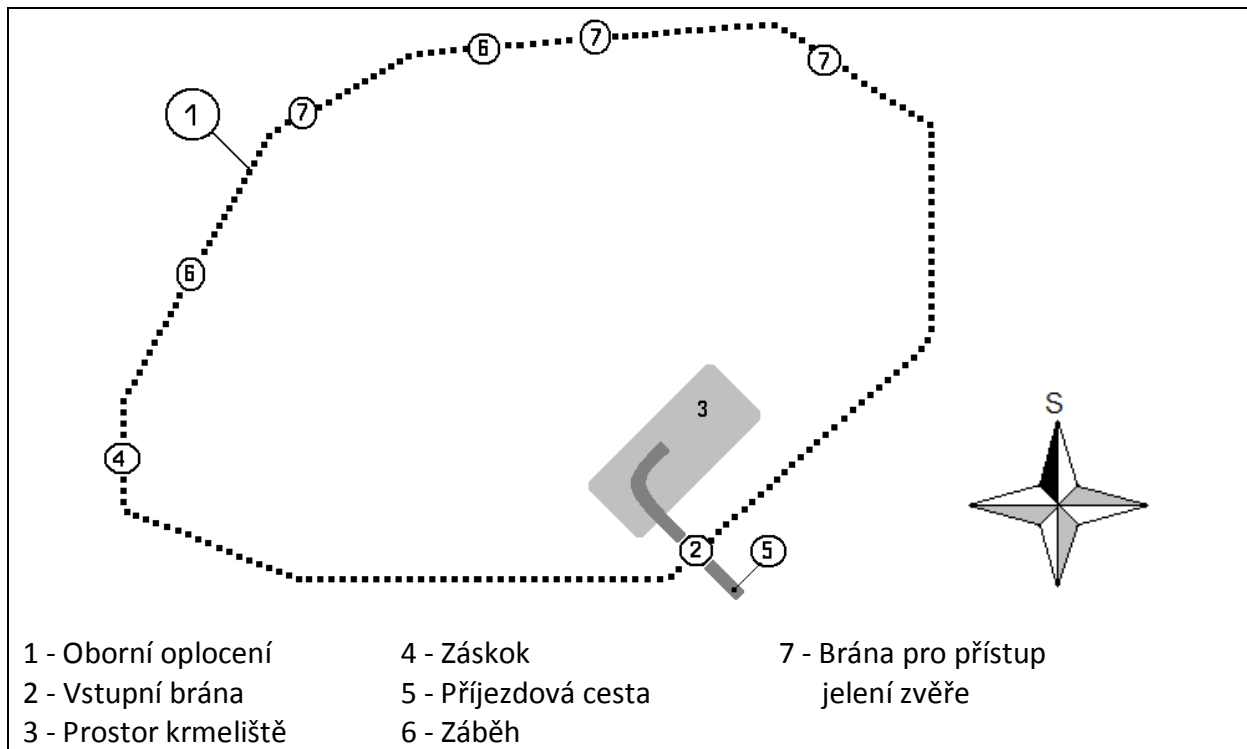
Rok vzniku: 2009

V oborním oplocení je osazena brána ocelové konstrukce, určená pro vjezd vozidel k zásobování zvěře krmivem a pro přístup zvěře, dále oplocení obsahuje 3 brány pro přístup zvěře, 2 zaskoky a 2 záběhy pro jelení zvěř. Obůrka je vybavena: zásobník na dužnaté krmivo, seník s ložnou plochou se zásobníkem na jadrné krmivo, mobilní korýtka na jadrné krmivo, kazatelna. Prostor krmeliště s J expozicí. Obůrka se nachází v ohroženém pásmu střelnice Střemily, přesto se jedná o obůrku s vyšším počtem uzavřených kusů jelení zvěře. Jihozápadní část obůrky vykazuje pozůstatky po původním osídlení a protéká zde slabá vodoteč.

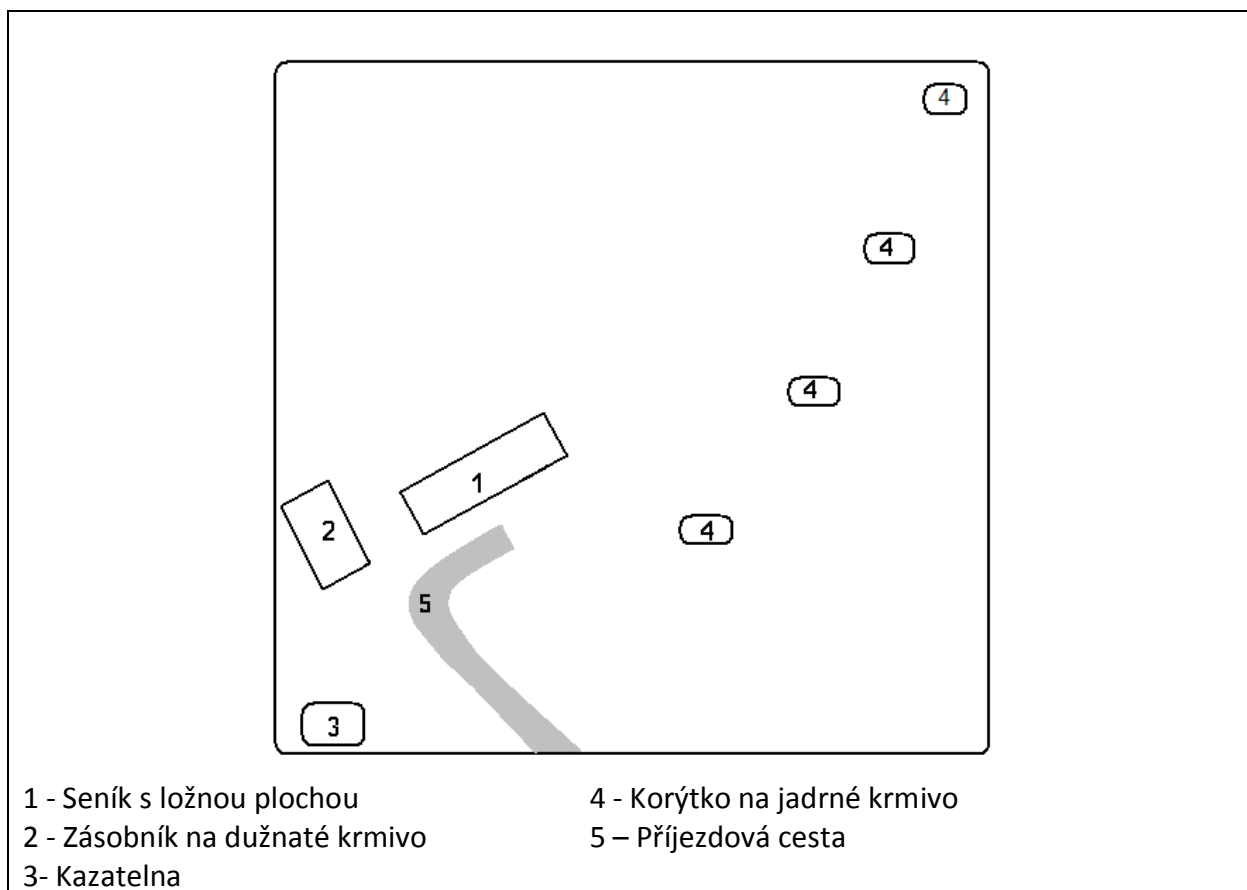
Zásobník na dužnaté krmivo a seník v prostoru krmeliště



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení obůrky



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení v prostoru krmeliště



Krytá kazatelna na území NP Šumava



4.2 Popis přezimovacích obůrek na území Národního parku Šumava

Na území Národního Parku Šumava se v současné době nachází 15 přezimovacích obůrek. S výstavbou obůrek se začalo v roce 1999 na základě pozitivních výsledků obůrek na území KRNAPU. Obůrky byly vystavěny za podpory finančních prostředků z programu PHARE.

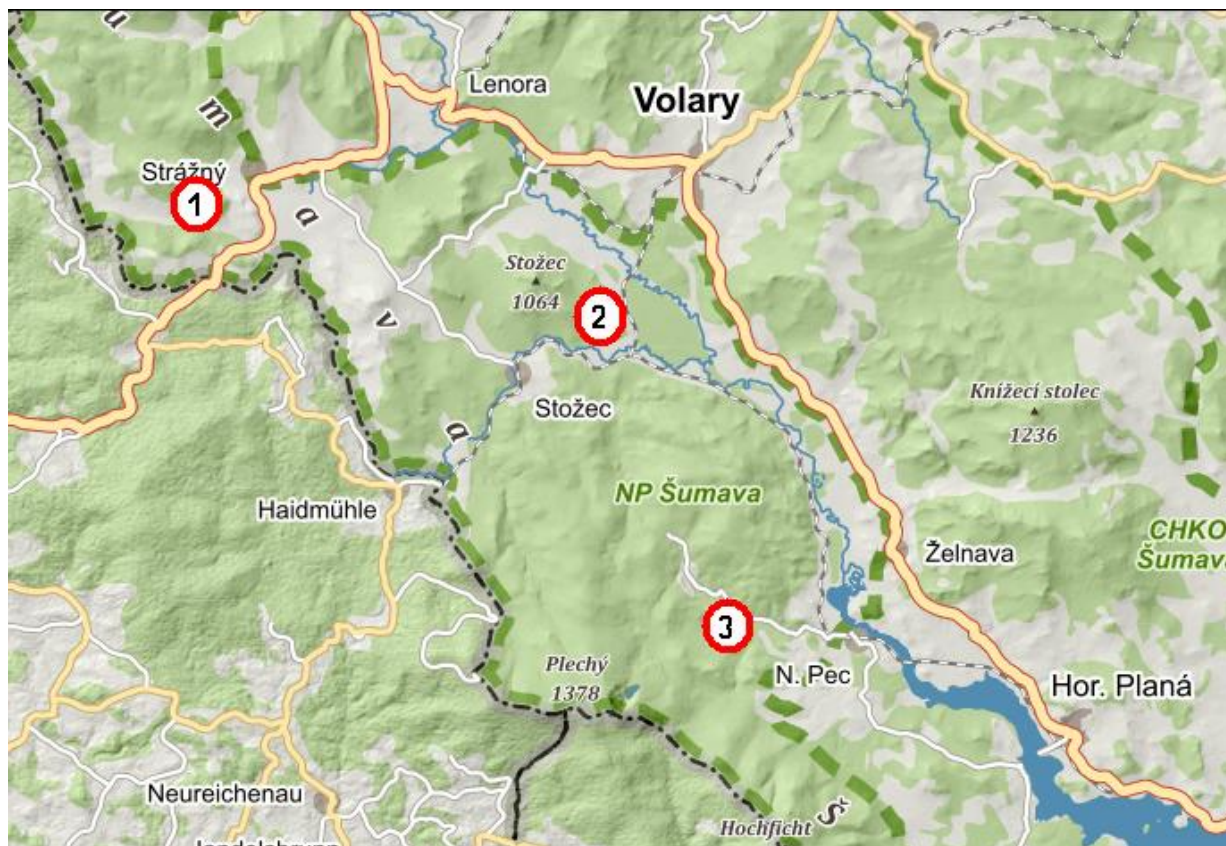
V současné době prochází většina obůrek rekonstrukcí. Projekty rekonstrukce jsou spolufinancovány Evropskou unií – Evropským fondem pro regionální rozvoj a Státním fondem životního prostředí ČR v rámci operačního programu Životního prostředí a Správy NP a CHKO Šumava. Velikost obůrek se pohybuje mezi 5-15 ha. Odchyt zvěře od 50-70% .

Na území NP Šumava jsem prováděl místní šetření ve 3 obůrkách.

ÚP České Žleby: Obecní les - 1, Planýrka – 2

ÚP Stožec: U Herciána – 3

Rozmístění přezimovacích obůrek na území NP Šumava



zdroj :mapy.cz

4.2.1 Obecní les

Přezimovací obůrka Obecní les v teritoriu Územního pracoviště České Žleby na pozemcích v katastrálním území Horní světlé hory.

Výměra: 12 ha.

Délka oplocení: 1500m.

Průměrná nadmořská výška: 850 m.n.m.

Rok vzniku: 2000

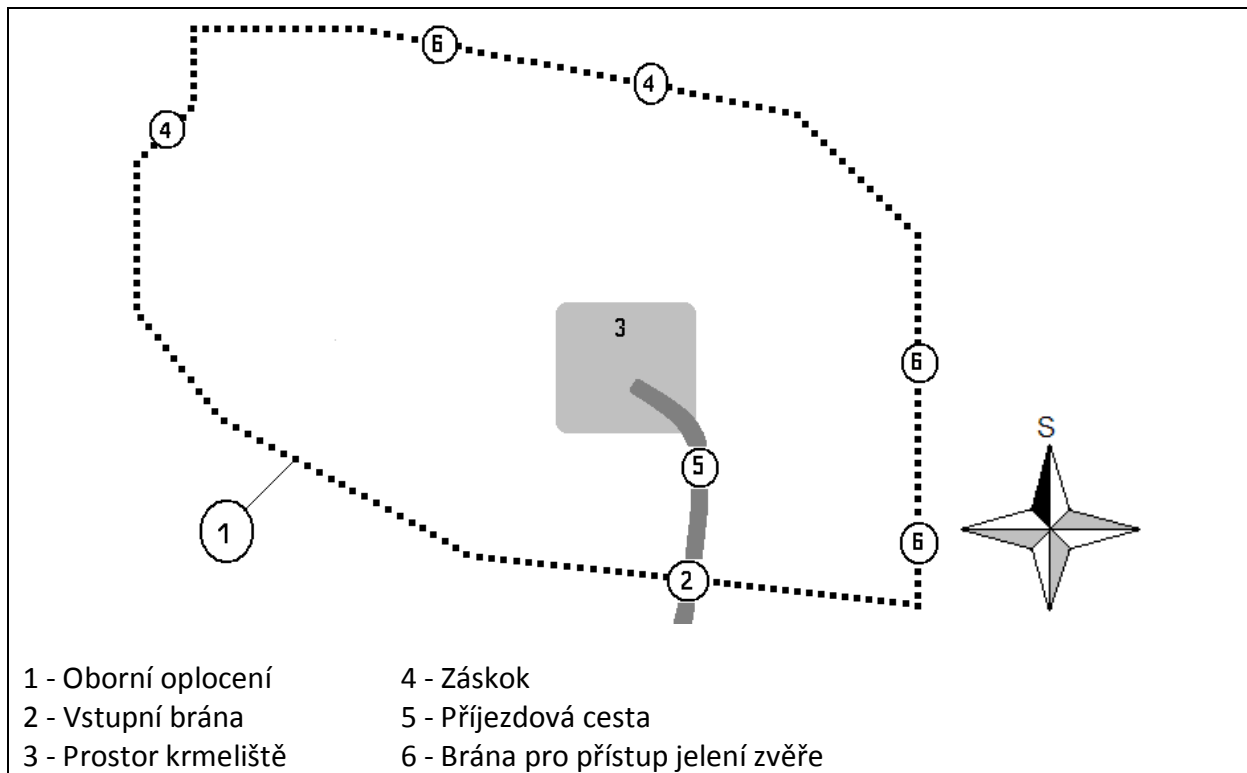
Obůrka musela být přestěhována z důvodu restituace pozemku. Z tohoto důvodu se nachází zásobník na dužnaté krmivo mimo areál obůrky. V oborním oplocení je osazena posuvná brána dřevěné konstrukce zavěšená v ocelové vodící kolejnici, určená pro vjezd vozidel k zásobování zvěře krmivem. Jihovýchodní část obůrky je v letních měsících využívána pro pastvu dobytka a jsou zde umístěny 2 ks oborních bran, dále oplocení obsahuje 1 bránu pro přístup zvěře, 2 zaskoky. Obůrka je vybavena: seník s krmelcem se zásobníkem na jadrné krmivo, stabilní korýtka na jadrné krmivo, krmné stoly na kulaté balíky, kazatelna.

Prostor krmeliště s J expozicí.

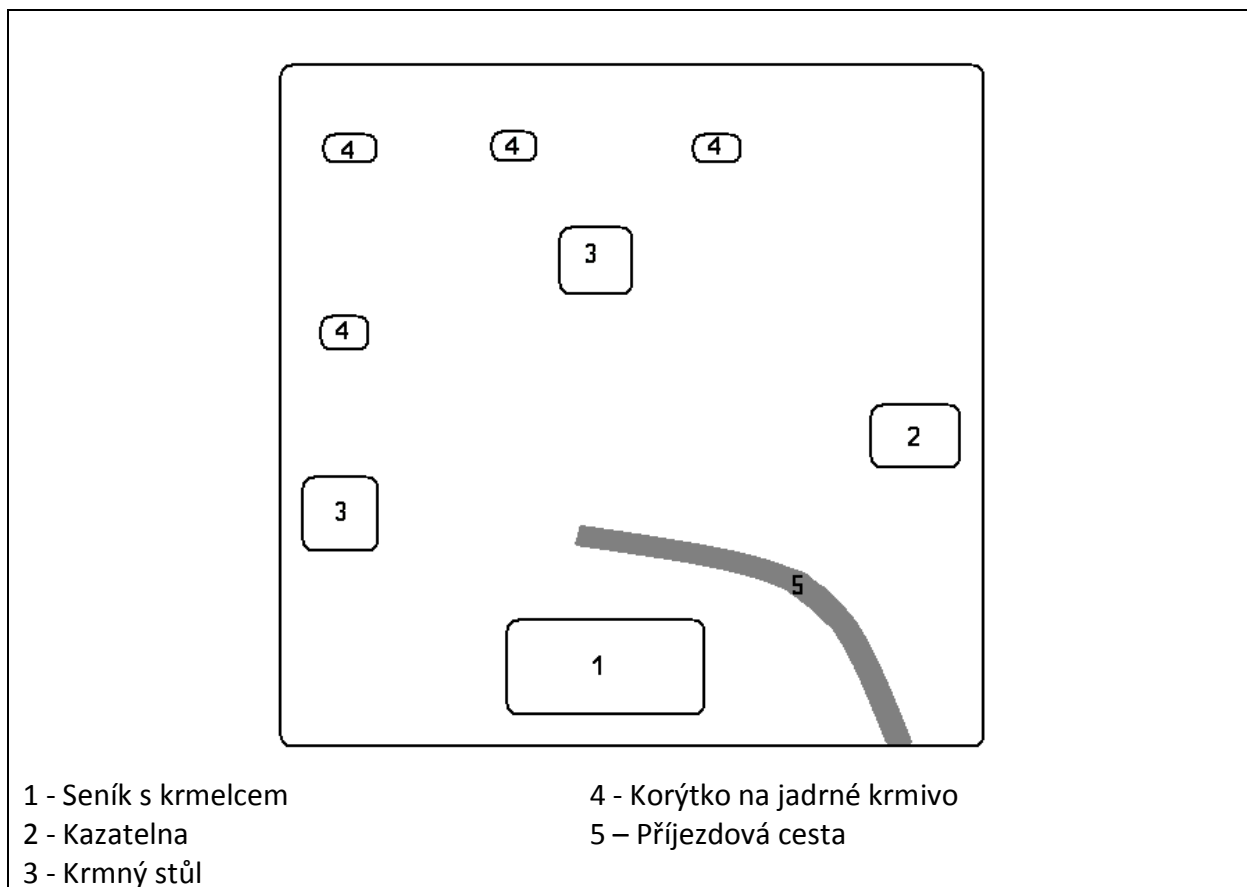
Zásobník na dužnaté krmivo na území NP Šumava



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení obůrky



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení v prostoru krmeliště



4.2.2 Planýrka

Přezimovací obůrka Planýrka v teritoriu Územního pracoviště České Žleby na pozemcích v katastrálním území České žleby.

Výměra: 8 ha.

Délka oplocení: 1200m.

Průměrná nadmořská výška: 900 m.n.m.

Rok vzniku: 2000

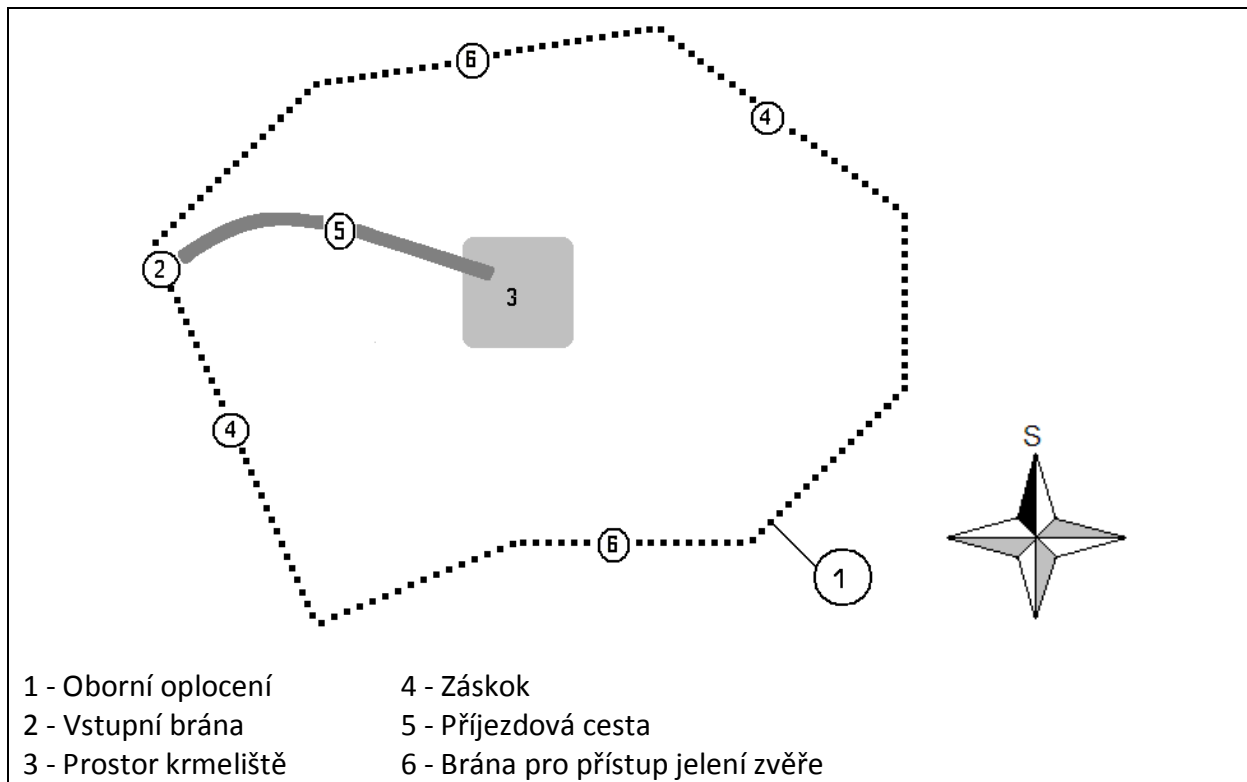
V oborním oplocení je osazena posuvná brána dřevěné konstrukce, zavěšená v ocelové vodící kolejnici. Dále oplocení obsahuje 2 zaskoky a 2 brány pro přístup jelení zvěře.

Obůrka je vybavena: seník s krmelcem se zásobníkem na jadrné krmivo, stabilní korýtka na jadrné krmivo, krmný stůl na kulaté balíky, kazatelna. V roce 2014 došlo k rekonstrukci veškerého zařízení a ke zvětšení oborního oplocení na současný stav. Na rok 2015 je plánováno zpevnění příjezdové cesty. Prostor krmeliště s JZ expozicí.

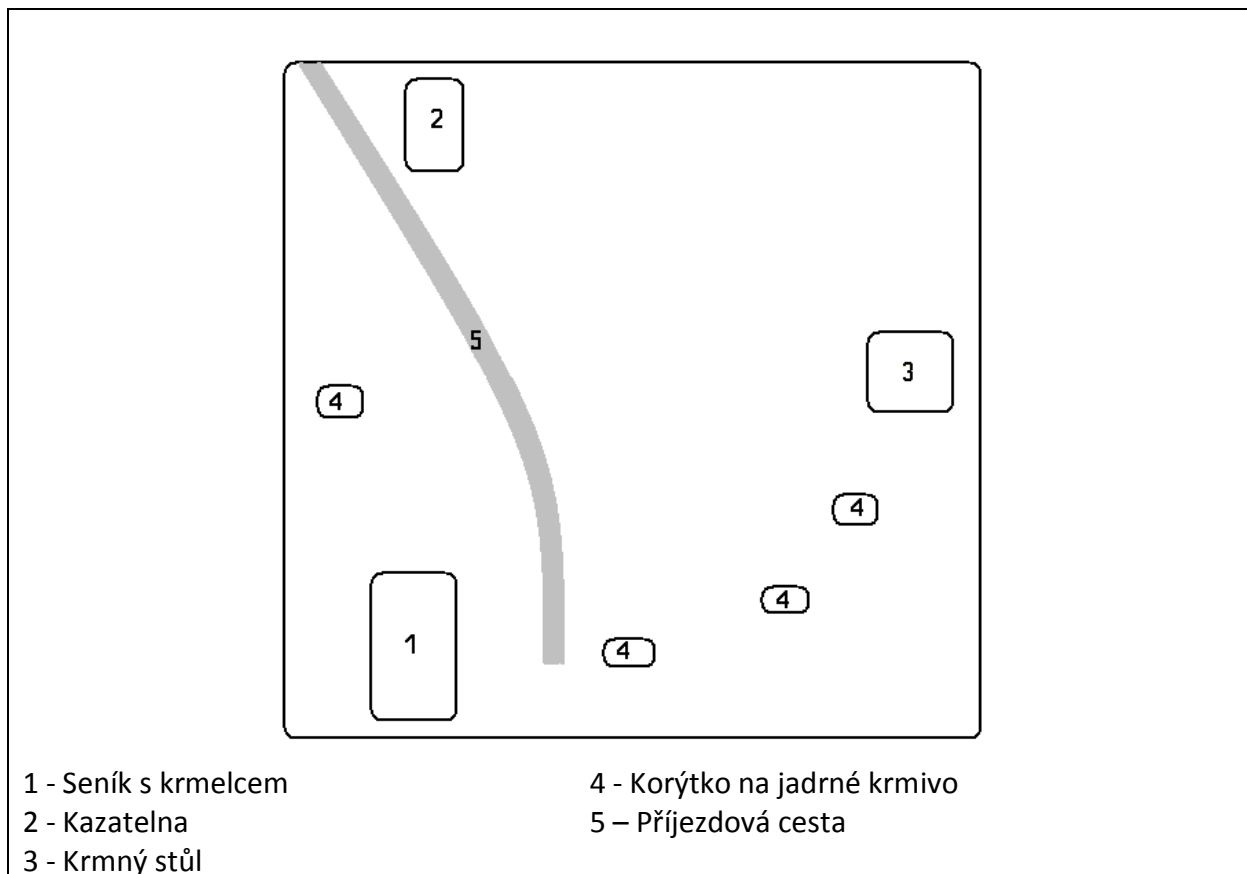
Krmný stůl na území NP Šumava



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení obůrky



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení v prostoru krmeliště



4.2.3 U Herciána

Přezimovací obůrka U Herciána v teritoriu Územního pracoviště Stožec na pozemcích v katastrálním území Nová Pec.

Výměra: 11 ha.

Délka oplocení: 1500 m.

Průměrná nadmořská výška: 850 m.n.m.

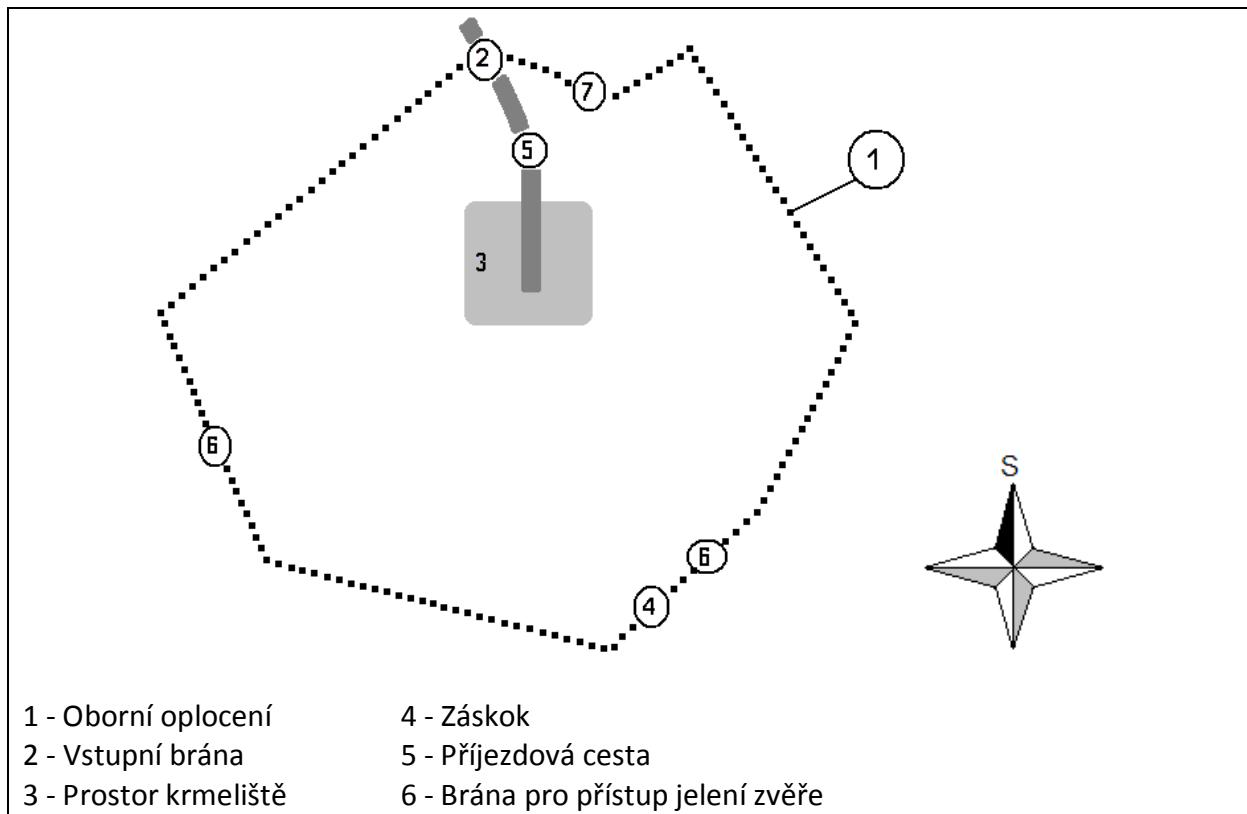
Rok vzniku: 1999

V roce 2009 došlo k rekonstrukci a ke zvětšení oborního oplocení na současný stav. Hlavní brána je dřevěné konstrukce s drátěnou výplní, dále oplocení obsahuje 1 záskok a 2 brány pro přístup jelení zvěře. Obůrka je vybavena: zásobník na dužnaté krmivo, seník pro volně ložené seno se zásobníkem na jadrné krmivo, krmné stoly, korýtko na jadrné krmivo, kazatelna. Prostor krmeliště s JV expozicí. V obůrce je umístěn pozorovací srub pro veřejnost, z kterého je přímý výhled do prostoru krmeliště.

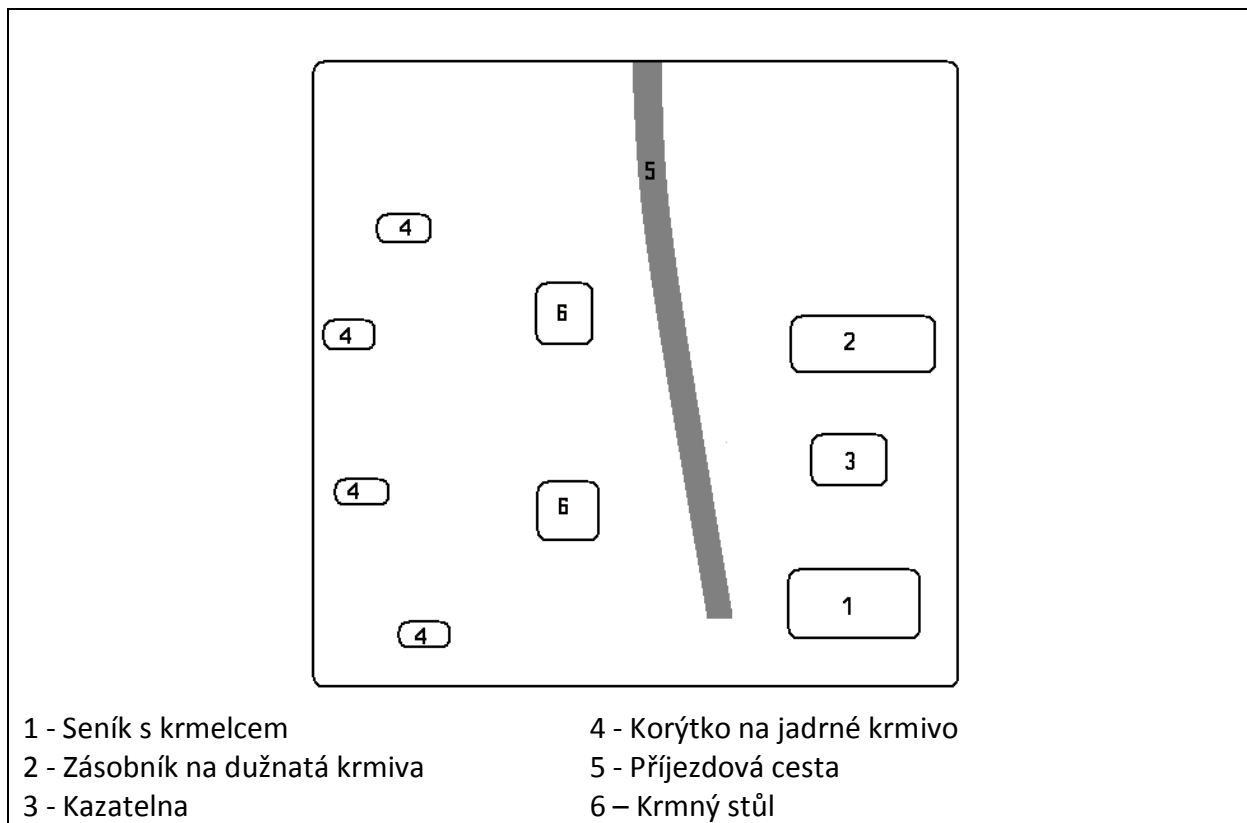
Srub pro pozorování jelení zvěře na území NP Šumava



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení obůrky



Půdorys rozmístění jednotlivých zařízení v prostoru krmeliště



5. Závěr

Jelení zvěř je součástí přírodních ekosystémů a pomocí přezimovacích obůrek lze prokazatelně snížit škody vznikající na porostech, ale samotné přezimovací obůrky nemohou vyřešit problém s vysokými stavy této zvěře. Toho lze dosáhnout pouze snížením stavů na hodnotu odpovídající úživnosti daného prostředí. Vybudování a provoz přezimovací obůrky znamená pro vlastníka výdaj a teprve její dlouhodobé používání vede k návratnosti investice. Předpokládaná životnost obůrek se odhadovala na 25 let, ale veškeré technické vybavení má svojí životnost a musí se obnovovat. Obůrky vystavěné na Šumavě v roce 1999 právě nyní procházejí rekonstrukcí. Soustava přezimovacích obůrek na území NP Šumava a VLS devize Horní Planá je dostatečná a neplánuje se výstavba dalších objektů.

Pozitiva přezimovacích obůrek:

Účinný technický prostředek na ochranu lesních porostů.

Kontrola zdravotního stavu zvěře.

Možnost podání medikamentů.

Zjednodušení jarního sčítání jelení zvěře.

Negativa přezimovacích obůrek:

Vysoká vstupní investice na vybudování.

Vysoká koncentrace jelení zvěře na malé ploše a s tím související riziko přenosu chorob.

Zvýšený stres při zneklidnění (turisté, toulaví psi, sběrači paroží).

Možný negativní vliv domestikace.

Možnost pytláctví, přezimovací obůrky se nacházejí v odlehlých místech od civilizace.

Negativní vlastnosti jednotlivých zařízení podle mého osobního názoru:

Krytá krmítka, nemají dostatečnou stabilitu a černá zvěř se naučila jak je převrhnout.

Bylo by vhodné ukotvit krmítka do země pomocí kovových (L) profilů.

Záběh. Holá zvěř se naučila podlézat pod záběhem, možnost vniknutí psa do prostoru obůrky.

6. Použitá literatura

- HANÁK, Karel. Stavby pro plnění funkcí lesa. Praha: Informační centrum ČKAIT, 2008, Technická knihovna (ČKAIT). ISBN 978-80-87093-76-4.
- HANZAL, Vladimír., a kolektiv. Velká myslivecká encyklopedie. CD-ROM. České Budějovice: Grand, 2007, ISBN 80-900593-0-9.
- IFER. Inventarizace škod zvěří na lesním hospodářství České Republiky – Souhrn a vybrané výsledky šetření roku 2010. 2011
- KOKEŠ, Otakar. Myslivecká zařízení v honitbách. Praha: SZN, 1974.
- KUKLÍK, Petr. STUDNIČKA, Jiří. Dřevěné a kovové konstrukce pro SPŠ stavební. Praha: Informatorium, 2006, ISBN 80-7333-047-4.
- LOCHMAN, Josef. Jelení zvěř. SZN: Praha, 1985.
- MENZEL, Kurt. Chování, chov a lov jelení zvěře. Líbeznice: Víkend, 2011, ISBN 978-80-7433-038-4.
- RAHN, Jorg. Práce v honitbě: péče o honitbu, myslivecká zařízení, pracovní náradí. Praha: Grada, myslivost v praxi. ISBN 978-80-247-2568-0.
- SCHMID, Anton. Posedy: návody na výstavbu, výkresy konstrukce, fotografie modelů. Praha: Grada, 2006, Myslivost v praxi. ISBN 80-247-1531-7.
- VALA, Zdeněk. Efektivita prezimovacích obůrek pro jelení zvěř. Myslivost 2011. číslo 4.
- WANDEL, Gerold. Myslivecká zařízení v honitbách svépomocí. Praha: Grada, 2007 ISBN 978-80-247-2050-0.

Zákon č. 449/2006 Sb., o myslivosti

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

Internetové zdroje:

Správa Národního Parku Šumava. Vimperk, 2015.

Dostupné z : <http://www.npsumava.cz/priroda>

Újezdni úřad vojenského újezdu Boletice. Boletice, 2015.

Dostupné z : <http://www.voujezd-boletice.cz/urednideska>

Lesy České republiky. Hradec Králové, 2015.

Dostupné z : <http://www.lesy-cr.cz/myslivost>

Mapový server. Praha, 2015. Dostupné z <http://www.mapy.cz>

7. Seznam příloh

č. 1 - Informativní tabulka

č.2 - Poškozené oplocení

č.3 - Poškození ohryzem

č.4 - Detail podložení konstrukce

č.5 - Půdorys podlahy kazatelny

Příloha č.1 Informativní tabulka na oplocení



Příloha č.2 Oborní oplocení poškozené černou zvěří



Příloha č.3 Poškození Smrku ztepilého (*Picea abies*) ohryzem



Příloha č.4 Detail podložení svíslého prvku konstrukce seníku



Příloha č.5 Půdorys podlahy kazatelny

